

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Διπλωματική Εργασία

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΟΦΕΛΗ ΜΕΣΩ
ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗΣ-TAX HAVENS AND FINANCIAL GAINS THROUGH
CORPORATE INVERSIONS

της
ΤΣΙΝΑ ΜΑΡΙΑ
Α.Μ. 17011

Υποβλήθηκε ως απαιτούμενο για την απόκτηση του μεταπτυχιακού
διπλώματος ειδίκευσης στη Διοίκηση Επιχειρήσεων

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΤΑΜΠΑΚΟΥΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2020

*Αφιερώνεται στην
οικογένεια μου*

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον επιβλέπων καθηγητή μου κ. Ταμπακούδη Ιωάννη για την ουσιαστική καθοδήγηση τόσο κατά την εκπόνηση της διπλωματικής μου εργασίας, όσο και κατά την διάρκεια του μεταπτυχιακού προγράμματος. Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς μου και τον αδερφό μου για την αμέριστη υποστήριξη, συμπαράσταση αλλά και για την δυνατότητα να εφαρμόσω τις θεωρητικές γνώσεις μου στην πράξη.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στη σύγχρονη κοινωνία με ένα διεθνές οικονομικό σύστημα οι υπεράκτιες εταιρίες αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι, καθώς αποτελούν ένα σημαντικό εργαλείο για τις πολυεθνικές εταιρίες ώστε να εφαρμόσουν μια στρατηγική φορολόγηση με σκοπό να μειώσουν όσο το δυνατόν περισσότερο τη φορολογία τους. Έχει σημειωθεί ένας σημαντικός αριθμός των εταιριών που διαφεύγουν στην ίδρυση μιας υπεράκτιας εταιρίας με σκοπό την αποφυγή της καταβολής φόρων. Για να μπορέσει να τεθεί σε εφαρμογή μια τέτοια στρατηγική θα πρέπει να υπάρχουν και οι ανάλογες χώρες που θα παρέχουν ένα ιδανικό φορολογικό και νομοθετικό καθεστώς. Αυτές οι χώρες ονομάζονται φορολογικοί παράδεισοι και παρέχουν διευκολύνσεις στις εταιρίες ώστε να προσελκύσουν ξένα κεφάλαια. Βέβαια, με την μεταφορά κεφαλαίων σε ένα φορολογικό παράδεισο δημιουργείται η ευκαιρία για τη νομιμοποίηση εσόδων που προέρχονται από μη νόμιμες δραστηριότητες. Επιπλέον οι πολυεθνικές εταιρίες έχουν εντοπίσει ένα σημαντικό βοήθημα που αποτελεί το Corporate Inversion γνωστό ως εταιρική αναστροφή ή αντιστροφή όπου επιτρέπει στις εταιρίες να μεταφέρουν τα κέρδη από εταιρία του Ομίλου σε άλλη εταιρία του Ομίλου αποφεύγοντας τον υψηλό φορολογικό συντελεστή.

Η παρούσα εργασία αποσκοπεί στην παρουσίαση εξέλιξης του φαινομένου καθώς και στον τρόπο ίδρυσης και λειτουργίας των υπεράκτιων εταιριών. Δηλαδή γίνεται μια ανάλυση του φαινομένου των υπεράκτιων εταιριών, των φορολογικών παραδείσων. Επίσης αναλύεται το όφελος μέσω της εταιρικής αναστροφής και η αποφυγή του υψηλού φορολογικού συντελεστή.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ	3
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
ΔΟΜΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	8
ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	9
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 ^ο	10
1.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ ΚΑΙ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ.....	10
1.1.1 Εισαγωγή.....	10
1.1.2 Ιστορικά δεδομένα.....	11
1.1.3 Ορισμός	12
1.2 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΩΝ	15
1.3 ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ	16
ΠΙΝΑΚΑΣ 1.	18
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.	24
1.4. Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΕΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ.....	24
1.5 ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΟΣΑ.....	26
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ^ο	30
2.1 ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ.....	30
2.1.1 Εισαγωγή.....	30
2.1.2 Ορισμός	30
2.1.3 Ιστορική Αναδρομή.....	32
2.2 ΠΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΤΑΙ ΜΙΑ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	34
2.2.1 Χρήσεις Υπεράκτιων Εταιριών	36
2.3 ΙΔΡΥΣΗ ΜΙΑΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ	37
2.4 ΜΟΡΦΕΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ	40
2.5 ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ	49
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ^ο	51
3.1 ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗ	51
3.1.1 Ορισμός.....	51
ΠΙΝΑΚΑΣ 3.	52
3.2.1 Ιστορική αναδρομή.....	52
ΠΙΝΑΚΑ 4.	55

3.2 ΤΡΟΠΟΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗΣ	55
3.3 ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ	57
3.4 ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΑΝΑΣΤΡΑΦΕΙ ΜΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ.....	58
3.5 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗΣ	62
ΠΙΝΑΚΑΣ 5.	62
3.6 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗΣ	65
3.6.1 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 7874	65
3.6.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΑ 7874.....	67
3.7 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ.....	68
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ^ο	74
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	74
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	76
Ελληνική Βιβλιογραφία.....	76
Ξένη Βιβλιογραφία.....	77

ΔΟΜΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Στο πρώτο κεφάλαιο παρατίθενται ο ορισμός των φορολογικών παραδείσων, τα κράτη που χαρακτηρίζονται ως “φορολογικός παράδεισος” καθώς και η ιστορική αναδρομή τους. Καθώς και τα κριτήρια επιλογής ενός φορολογικού παραδείσου.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται το φαινόμενο των υπεράκτιων εταιριών, δηλαδή η εννοιολογική προσέγγιση των υπεράκτιων εταιριών. Επίσης, τα κίνητρα δημιουργίας μιας τέτοιας εταιρίας, πως λειτουργεί το σύστημα αυτών των εταιριών καθώς και τα οφέλη που παρέχονται.

Στο τρίτο κεφάλαιο έπεται η εννοιολογική προσέγγιση του φαινομένου της εταιρικής αναστροφής- Corporate Inversion, τα ωφέλη που προέρχονται από τη χρήση της εταιρικής αναστροφής. Πότε πραγματοποιήθηκε η πρώτη εταιρική αναστροφή καθώς και η εξέλιξη στο πέρασμα του χρόνου.

Στο τέταρτο κεφάλαιο εμφανίζεται ο τρόπος αντιμετώπισης της εταιρικής αναστροφής. Τους νόμους που δημιούργησε το κράτος των Η.Π.Α για να περιορίσει τις αναστροφές.

Τέλος, η εργασία κλείνει με την παράθεση των συμπερασμάτων που προκύπτουν από την μελέτη του φαινομένου καθώς και προτάσεων για την αντιμετώπιση των εταιρικών αναστροφών.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η έννοια υπεράκτια εταιρία δεν μπορεί να οριστεί με σιγουριά, ωστόσο αυτό που θα μπορούσε να την χαρακτηρίσει είναι το ευνοϊκό καθεστώς φορολογίας που υπάρχει σε μια τέτοια δικαιοδοσία. Στην σύγχρονη παγκόσμια κοινωνία γίνεται όλο και πιο εμφανές το φαινόμενο αυτό. Ο αριθμός σύστασης μιας υπεράκτιας εταιρίας και η διαφυγή της σε κάποιο υπεράκτιο κέντρο έχει παρουσιάσει αυξητική τάση. Αυτό που απασχολεί την κοινωνία δεν είναι μόνο η δημιουργία μιας υπεράκτιας εταιρίες αλλά και το φαινόμενο της εταιρικής αναστροφής.

Η χαμηλή φορολογία που παρέχουν οι υπεράκτιες εταιρίες είναι και ο λόγος που τις καθιστά τόσο ελκυστικές. Η επιθυμία των επιχειρήσεων είτε μεγάλων είτε μικρών είναι να αυξήσουν τα έσοδα τους, όπου αυτή δυνατότητα τους δίνεται μέσω της δημιουργίας μιας υπεράκτιας εταιρίας. Φυσικά, για να μπορέσει να δημιουργηθεί μια υπεράκτια εταιρία θα πρέπει να την ευνοεί και το σύστημα που παρέχει ένα κράτος. Τέτοιου είδους κράτη ορίζονται ως φορολογικοί παράδεισοι και αυτό που τα διαφοροποιεί από τα άλλα κράτη είναι η προσφορά του κατάλληλου περιβάλλοντος. Συνεπώς, οι φορολογικοί παράδεισοι έχουν επωφεληθεί από τα κράτη που παρέχουν υψηλή φορολογία με συνέπεια να προσελκύουν ξένα κεφάλαια. Η παγκοσμιοποίηση και η τεχνολογική ανάπτυξη έχουν συμβάλει στην κινητικότητα του κεφαλαίου σε παγκόσμιο επίπεδο, αυτό είχε σαν αποτέλεσμα όλο και περισσότεροι επιχειρηματίες να ιδρύουν εταιρίες σε φορολογικούς παραδείσους.

Υπάρχει ένα σοβαρό πρόβλημα στη διεθνή φορολογία σήμερα. Πολλές πολυεθνικές εταιρείες των Ηνωμένων Πολιτειών (ΗΠΑ) έχουν μετακομίσει στο εξωτερικό για να επωφεληθούν από χαμηλότερο φορολογικό συντελεστή σε μια ξένη χώρα. Κατά συνέπεια, η φορολογική βάση στις ΗΠΑ έχει διαβρωθεί σοβαρά. Αυτή η πρακτική είναι γνωστή ως "αντιστροφή φόρου εταιρειών". Οι φορολογικές αντιστροφές δεν είναι ένα νέο θέμα. συζητήθηκαν στις αρχές της δεκαετίας του 1990 και την προηγούμενη δεκαετία. Η φορολογική αντιστροφή είναι μια φορολογική στρατηγική στην οποία μια εταιρεία επανενταχθεί σε άλλη χώρα για φορολογικούς σκοπούς. Πολλές αμερικανικές επιχειρήσεις έχουν συγχωνευθεί με ξένες εταιρείες για να μεταφέρουν τις έδρες τους εκτός των ΗΠΑ. Οι επιχειρήσεις έχουν υπερασπιστεί τις φορολογικές αναστροφές τους λέγοντας ότι οι αναστροφές βελτίωσαν τον πλούτο των μετόχων αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα των επιχειρήσεων ή / και

μειώνοντας τους εταιρικούς τους φόρους. Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση προσπάθησε να μειώσει ή / και να εξαλείψει τις φορολογικές αναστροφές.

Η παρούσα εργασία ασχολείται αρχικά με το πώς ορίζεται ένας φορολογικός παράδεισος και το πώς εξελίσσεται, στη συνέχεια τι είναι μια υπεράκτια εταιρία και στον τρόπο σύστασης της και στο τέλος εμφανίζεται το όφελος μέσω της εταιρικής αναστροφής και η αποφυγή του υψηλού φορολογικού συστήματος.

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το φαινόμενο των φορολογικών παραδείσων και των υπεράκτιων εταιριών έχουν προσελκύσει το ενδιαφέρον όχι μόνο των επιχειρήσεων που έχουν ως στόχο την αύξηση των κερδών τους, αλλά και των ακαδημαϊκών. Με το πέρασμα των ετών όλο και περισσότεροι ακαδημαϊκοί ασχολούνται με αυτό το φαινόμενο προσπαθώντας να προσδιορίσουν τις επιπτώσεις που προκύπτουν με την δημιουργία υπεράκτιων εταιριών. Ο σκοπός της εργασίας είναι να παρουσιάσει τα μέρη που αποκαλούντο φορολογικοί παράδεισοι, τι ορίζει μια υπεράκτια εταιρία και τον λόγο δημιουργίας της αλλά και πως σε όλο αυτό βοηθάει η μέθοδος αναστροφής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

1.1 ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΙ ΚΑΙ ΠΟΥ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ

1.1.1 Εισαγωγή

Όπως είναι κατανοητό για να μπορέσει να δημιουργηθεί μια υπεράκτια εταιρία θα πρέπει να υπάρξουν χώρες που θα μπορούν να φιλοξενήσουν τέτοιες εταιρίες. Αυτές οι χώρες είναι γνωστές είτε ως φορολογικοί παράδεισοι είτε σαν υπεράκτια οικονομικά κέντρα. Συνεχώς, τα υπεράκτια οικονομικά κέντρα προσαρμόζουν τους φορολογικούς κανονισμούς και επεκτείνουν τις υπηρεσίες τους ώστε να γίνονται όσο πιο ελκυστικά μπορούν για να προσελκύουν τα ξένα κεφάλαια.

Το φαινόμενο των φορολογικών παραδείσων απασχολεί εδώ και πολλά χρόνια την ακαδημαϊκή κοινότητα αλλά και τις εποπτικές αρχές. Σήμερα, απαριθμούνται πάνω από 70 υπεράκτιες δικαιοδοσίες, οι οποίες προσπαθούν να καρπωθούν ένα κομμάτι από τα τρισεκατομμύρια δολάρια που διακινούνται μέσω αυτών. Γεωγραφικά θα μπορούσαν να χωριστούν σε 5 κατηγορίες: στις υπεράκτιες δικαιοδοσίες της Κεντρικής Αμερικής και της Καραϊβικής, στις υπεράκτιες δικαιοδοσίες της Ασίας και της Ωκεανίας, στις υπεράκτιες δικαιοδοσίες της Μέσης Ανατολής, στις υπεράκτιες δικαιοδοσίες της Αφρικής και στις υπεράκτιες δικαιοδοσίες της Ευρώπης. Επιπλέον υπάρχουν κράτη με ειδικά καθεστάτα¹ σε συγκεκριμένο τύπο υπεράκτιων εταιριών όπως η Αυστρία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Δανία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ισπανία, το Λουξεμβούργο, η Ολλανδία και η Σουηδία που έχουν ειδικό καθεστώς στις εταιρίες holding.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα παρουσιαστεί η ιστορική αναδρομή από πού και πότε εμφανίστηκε η έννοια φορολογικός παράδεισος. Επιπλέον, μια εννοιολογική προσέγγιση για το τι είναι φορολογικός παράδεισος και τα κριτήρια επιλογής μιας τέτοιας χώρας.

¹ Νεγκάκης Χ, 2017

1.1.2 Ιστορικά δεδομένα

Με την δημιουργία διάφορων φόρων που επέβαλε κάθε κράτος υφίσταται η επιθυμία φοροαπαλλαγής. Η εμφάνιση των φορολογικών παράδεισων δεν θα μπορούσε να οφείλεται στο φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης εφόσον η αφετηρία ήταν το 750 μ. Χ. στο Βατικανό διότι η περιουσία της εκκλησίας δεν φορολογούταν. Τα Channel Islands όπου διεκδίκησαν την φορολογική ανεξαρτησία τους από την εποχή των Νορμανδών το 1066. Μια πιο σύγχρονη αντίληψη των φορολογικών παραδείσων θεωρεί ότι εμφανίζονται μετά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο κάπου το 1918. Η πρώτη χώρα που εμφανίζεται σαν φορολογικός παράδεισος είναι οι Βερμούδες με την δημιουργία υπεράκτιων εταιριών το 1935. Το Λιχτενστάιν από την άλλη μεριά αντιπαραθέτει τη νομοθεσία των trust² το 1926 για να προσελκύσει offshore κεφάλαια.

Μετέπειτα παρατηρήθηκαν σαν φορολογικά καταφύγια τα νησιά της Μάγχης και ακολούθως τον 19^ο αιώνα κάνει την εμφάνιση της η Ελβετία. Η Ελβετία είναι μια χώρα που πρόσφερε μηδενική φορολόγηση, εχεμύθεια και ένα καταφύγιο για την πολύτιμη περιουσία των επιχειρήσεων κατά τη διάρκεια το Β΄ Παγκόσμιου πολέμου. Την ίδια εποχή ως κέντρα των υπεράκτιων εταιριών αναπτύχθηκαν τα νησιά της Καραϊβικής, η Μάλτα, ο Λίβανος, οι χώρες του Περσικού κόλπου, το Χονγκ Κονγκ, η Σιγκαπούρη, η Λιβερία. Αυτά τα κράτη εμφάνιζαν μια πιο αδύναμη οικονομική θέση, έτσι δημιούργησαν ένα σύστημα χαμηλής φορολογίας ώστε να προσελκύσουν ξένα κεφάλαια και επενδύτες.

Όσον αφορά τις υπεράκτιες εταιρίες έχουν επινοηθεί κατά κύριο λόγο από τους Αγγλοσάξονες γι' αυτό κι οι περισσότερες από αυτές είναι εγκατεστημένες σε παλιές

² Το trust, άλλως εμπιστευμα - θεσμός με προέλευση το αγγλοσαξονικό δίκαιο - αποτελεί ιδιόμορφο καθεστώς διαχείρισης και εκκαθάρισης περιουσίας, το οποίο στερείται νομικής προσωπικότητας και δημιουργείται είτε με δήλωση του κυρίου της περιουσίας είτε με μεταβίβαση αυτής, εν ζωή είτε με διαθήκη. Ο ιδρυτής του εμπιστεύματος (settlor ή trustor) συμβάλλεται με πράξη συστάσεως (settlement) με τον εμπιστευματούχο (trustee) και του μεταβιβάζει περιουσιακά στοιχεία, τα οποία αυτός διαχειρίζεται προς όφελος άλλων προσώπων εμπιστευματοδόχων ή ωφελούμενων (beneficiaries) ή και του ίδιου (εμπιστευματούχου) ή και του ιδρυτή του εμπιστεύματος για εξυπηρέτηση ορισμένου σκοπού, τον οποίο ορίζει. Ειδικότερα, ο εμπιστευματούχος αποκτά την περιουσία του ιδρυτή διακριτά από τη δική του περιουσία και οφείλει να τη διατηρεί και να την αποδίδει σύμφωνα με τους όρους του εμπιστεύματος, οι δε δικαιούχοι-ωφελούμενοι είναι φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οντότητες, τα οποία απολαμβάνουν των ωφελειών του εμπιστεύματος από τους εμπιστευματούχους, είτε μέσω τακτικών πληρωμών, είτε με τη λήξη του εμπιστεύματος, επίσης βάσει των όρων που έθεσε ο ιδρυτής του (εν ζωή ή μετά θάνατον).

αποικίες των Βρετανών. Αρχικά είχαν δημιουργηθεί ώστε να αντιμετωπιστούν οι πολιτικοί κίνδυνοι που υπήρχαν την περίοδο του Β΄ Παγκόσμιου πολέμου.

Υπολογίζεται ότι μέχρι το 2010 είχαν επενδυθεί 11,5 τρις δολάρια σε περιουσιακά στοιχεία σε υπεράκτιες εταιρίες.³ Αναμφισβήτητο το φαινόμενο αυτό ευνοήθηκε και από την απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων παγκοσμίως μετά την κατάρρευση του συστήματος του Bretton Woods. Επιπροσθέτως, οι τεχνολογικές εξελίξεις από την δεκαετία του 80' και μετά έκαναν πολύ ευκολότερη και οικονομικότερη την μεταφορά κεφαλαίων, μέσω της άνθησης των υπεράκτιων τραπεζικών υπηρεσιών, με αποτέλεσμα την άνοδο των υπεράκτιων κέντρων και ενισχύοντας σημαντικά την ελκυστικότητα των χωρών που επιλέγουν να είναι φορολογικοί παράδεισοι. Σήμερα πάνω από το 50% των κεφαλαίων παγκοσμίως περνάει από φορολογικούς παραδείσους. Οι κλάδοι των υπεράκτιων εταιριών όπου προτιμούνται περισσότερο είναι η ναυτιλία, η αεροπορία και των ασφαλίσεων.

1.1.3 Ορισμός

Υπάρχει μια σύγχυση για το τι ορίζει έναν φορολογικό παράδεισο και ένα υπεράκτιο οικονομικό κέντρο.⁴ Φορολογικοί παράδεισοι μπορούν να θεωρηθούν οι χώρες που παρέχουν οικονομικές διευκολύνσεις, μια πολύ μικρή ή και μηδενική φορολογία για μη μόνιμους κατοίκους, μυστικότητα και προστασία προσωπικών δεδομένων, καθώς και απλή, γρήγορη και εύκαμπτη νομοθεσία για την ίδρυση εξωχώριας εταιρίας καλούνται φορολογικοί παράδεισοι.⁵ Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ μια χώρα μπορεί να θεωρηθεί ως φορολογικός παράδεισος όταν επιβάλλει χαμηλό ονομαστικό ή και κανένα φόρο εισοδήματος, επίσης όταν φορολογεί ευνοϊκά ορισμένες κατηγορίες εισοδήματος με μηδενικό ή πολύ χαμηλό συντελεστή. Επιπλέον προσφέρει σε κατοίκους τρίτης χώρας τη δυνατότητα να αποφύγουν την επιβολή φόρου στη χώρα φορολογικής κατοικίας τους, όπως επίσης να μην διευκολύνει την παροχή και ανταλλαγή πληροφοριών, να μην θέτει ως προϋπόθεση την άσκηση ουσιαστικής επιχειρηματικής δραστηριότητας των εταιριών που

³ Sikka και Willmott, 2010

⁴ Hampton και Abbot, 1999

⁵ Δουβής, 2008

βρίσκονται εγκατεστημένες στο έδαφος τους, να μην υπάρχει διαφάνεια στη λειτουργία του θεσμικού, δικαστικού ή διοικητικού πλαισίου της εν λόγω χώρας ή δικαιοδοσίας και να έχει ως στόχο την προσέλκυση ξένων επενδυτών.⁶ Παρότι οι φορολογικοί παράδεισοι μπορεί να μην αποκτούν μεγάλα έσοδα μέσω της φορολογίας, επωφελούνται από νέες θέσεις εργασίας και από άλλες οικονομικές δραστηριότητες.

Ωστόσο, ένα υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο μπορεί να διαφοροποιήσει ένα υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο από ένα φορολογικό παράδεισο είναι ότι τα υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα προσφέρουν διάφορες φορολογικές υπηρεσίες με σκοπό να γίνουν ελκυστικότερες στους ξένους επενδυτές. Από την άλλη βέβαια, υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα χαρακτηρίζονται και χώρες με αισθητά λιγότερες παροχές σε φορολογικά θέματα.⁷ Αυτό που συμπεραίνουμε είναι ένα υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο μπορεί να θεωρηθεί φορολογικός παράδεισος λόγω του χαμηλού φορολογικού συντελεστή που εφαρμόζει. Μικρές χώρες έχουν δημιουργήσει ένα περιβάλλον με καμία ή ελάχιστη φορολογική επιβάρυνση, με απώτερο σκοπό να γίνουν ελκυστικές στην διενέργεια διεθνών συναλλαγών.

Συμπερασματικά, ένα υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο θεωρείται μια ποικιλία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και είναι αναγνωρίσιμα για την ιδιωτική τραπεζική τους, τα εξωχώρια trusts και funds, τις εταιρίες holding, τον τομέα των ασφαλειών και τις ναυτιλιακές offshore εταιρίες τους, ενώ οι φορολογικοί παράδεισοι για την διαφοροποιημένη φορολόγηση τους σε σχέση με άλλες χώρες.⁸

Αυτό που θα πρέπει να αναφερθεί είναι ότι οι φορολογικοί παράδεισοι δεν είναι απομακρυσμένες χώρες ή απαραίτητα νησιά. Οι φορολογικοί παράδεισοι ή αλλιώς φορολογικά καταφύγια επιθυμούν να προσελκύουν ξένους επενδυτές γι' αυτό κι ακολουθούν την τακτική να παρέχουν χαμηλή φορολογία. Επίσης πολλά κράτη έχουν διαμορφώσει τη φορολογία τους ειδικά για τους ξένους επενδυτές. Η χαμηλή φορολογία των κρατών αυτών έχει δημιουργήσει μεγάλο ενδιαφέρον στους επενδυτές, έτσι πολύ από αυτούς έχουν δημιουργήσει μια εταιρία σε αυτά τα κράτη, της λεγόμενες υπεράκτιες εταιρίες ή καλύτερα στα ελληνικά τις λεγόμενες εξωχώριες εταιρίες.

⁶ Νεγκάκης Χ, 2017

⁷ Hampton και Abbot, 1999

⁸ Λιγωμένου, 2006

Σύμφωνα με ένα άρθρο που δημοσιεύθηκε στο περιοδικό 'The Economist' (2007) μπορούμε να θεωρήσουμε ως υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο μια χώρα που παρέχει πλεονεκτήματα σε θέματα παγκόσμιων φορολογικών προγραμμάτων, είτε σαν χώρος συναλλαγών είτε σαν χώρο φύλαξης κεφαλαίων που ανήκουν σε διεθνείς εταιρίες. Βέβαια το βασικότερο κριτήριο για να αναγνωριστεί μια χώρα ως υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο θα πρέπει να είναι η συχνότητα με την οποία χρησιμοποιείται για τους σκοπούς που αναφέρουμε παραπάνω και δίνουν παράλληλα τη δυνατότητα σε ένα διεθνή φορολογούμενο να συγκεντρώσει το εισόδημα στα χέρια των εταιριών που έχουν καταχωρηθεί ή εδρεύουν στις περιοχές αυτές χωρίς να δημιουργούν σημαντικές οφειλές.

Υπάρχουν τέσσερα διαφορετικά είδη υπεράκτιων οικονομικών κέντρων. Το πρωτεύον οικονομικό κέντρο, όπως μπορεί να θεωρηθεί το Λονδίνο. Το οικονομικό κέντρο του Λονδίνου εξυπηρετεί πελάτες σε παγκόσμιο επίπεδο και ενεργεί ως διεθνείς διαμεσολαβητής για την αγορά τους. Δεν αποτελεί απλώς τραπεζικό κέντρο αλλά και κέντρο αγοράς χρηματοοικονομικών κεφαλαίων.⁹ Ένα δεύτερο οικονομικό κέντρο χαρακτηρίζεται ως κέντρο κρατήσεων και αποτελείται από χώρες όπως οι Μπαχάμες ή τα νησιά Κέυμαν, τα οποία αποτελούν κέντρα συλλογής και χρηματοδότησης και σε αντίθεση με τα πρωτεύοντα δεν έχουν εξελιχθεί σε κέντρα κεφαλαιαγοράς. Τρίτο, θεωρείται Τα κέντρα χρηματοδότησης, όπως είναι η Σιγκαπούρη ή ο Παναμάς, τα οποία έχουν το ρόλο των εσωτερικών χρηματοπιστωτικών διαμεσολαβητών, με σκοπό τη διοχέτευση πόρων από εξωτερικές αγορές σε τοπικές.¹⁰ Τέλος, είναι τα κέντρα συλλογής, όπως το Μπαχρέιν, ο ρόλος των οποίων είναι να ασχολούνται με εξωτερική χρηματοπιστωτική διαμεσολάβηση.

Τα φορολογικά καταφύγια παρουσιάζουν κάποια χαρακτηριστικά, όπου τα κάνει να ξεχωρίζουν :

- Το κύριο χαρακτηριστικό τους το οποίο είναι η πολύ χαμηλή ή ακόμα και η μηδενική φορολογία

⁹ Shaxon, 2012

¹⁰ Morriss, A., 2010

- Ένα άλλο χαρακτηριστικό που τους κάνει ελκυστικούς είναι η εχεμύθεια που υπάρχει. Δηλαδή υπάρχουν νόμοι όπου υποστηρίζουν το απόρρητο και έτσι η ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τους φορολογούμενους εμποδίζονται.
- Οι μη ορατές νομοθετικές και διοικητικές διαδικασίες που πράττει μια τέτοια εταιρία.
- Δεν πραγματοποιεί πραγματική οικονομική δραστηριότητα σε σχέση με το δημιουργούμενο εισόδημα.
- Ανακεφαλαιώνοντας, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο φορολογικός παράδεισος είναι εκείνη η χώρα που παρέχει χαμηλή ή μηδενική φορολογία εισοδήματος, προσφέρει την αποφυγή φόρων στη φορολογική κατοικία των επενδυτών, υπάρχει μεγάλη εμπιστευτικότητα και καμία ανταλλαγή πληροφοριών και ο σκοπός της είναι να προσελκύει ξένους επενδυτές.

1.2 ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΠΑΡΑΔΕΙΣΩΝ

Ο σκοπός των φορολογικών καταφυγίων είναι να προσελκύσουν ξένα κεφάλαια μέσα της χαμηλής φορολογίας και άλλων παροχών που προσφέρουν όπως έχω αναφερθεί προηγουμένως. Το φορολογικό σύστημα που έχουν δημιουργήσει έχουν προκαλέσει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τις επιχειρήσεις, έτσι έχουν ιδρύσει μια εταιρία την λεγόμενη offshore εταιρία σε αυτά τα κράτη. Η δημιουργία αυτής της εταιρίας αποσκοπεί στην μεταφορά κεφαλαίων από χώρες με υψηλή φορολογία σε φορολογικές οάσεις με χαμηλή ή μηδενική φορολογία. Όπως καταλαβαίνουμε τα εισοδήματα αυτά δεν έχουν αποκτηθεί σε αυτές τις χώρες, χαμηλής φορολογίας.¹¹

Ένας φορολογικός παράδεισος παρέχει πολλές χρησιμότητες στις πολυεθνικές εταιρίες, ένας από αυτούς είναι και αντιμετώπιση των φόρων επαναπατρισμού. Με τον όρο επαναπατρισμός νοούνται τα έσοδα από δραστηριότητες που αφορούν τις επιχειρήσεις σε κράτη χαμηλού φορολογικού συντελεστή να μετακινηθούν σε χώρες με υψηλή φορολογία. Ως παράδειγμα, οι Η.Π.Α. παρέχουν μερικές πιστώσεις για την διπλή φορολογία, ως ότου τα κέρδη επαναπατριστούν. Με λίγα λόγια τα κέρδη που

¹¹ Δουβής, 2008

αποκτούνται σε χώρες χαμηλής φορολογίας ενδέχεται να δημιουργήσουν φορολογικές υποχρεώσεις σε χώρες με υψηλή φορολογία όταν επαναπατριστούν.

Τα οφέλη που προσφέρουν είναι κυρίως δύο στον φόρο επαναπατριsmού :

- Από πολυεθνικές με κέρδη που αποκτούν σε χώρες υψηλής φορολογίας που μεταφέρονται σε χώρες χαμηλής φορολογίας.
- Από πολυεθνικές με κέρδη που αποκτούν σε χώρες με χαμηλή φορολογία που μεταφέρονται σε χώρες με υψηλή φορολογία επί των οποίων μπορούν να αναβληθούν οι φόροι επαναπατριsmού.

1.3 ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΕΠΙΛΟΓΗ ΕΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ

Τα κριτήρια επιλογής μιας πολυεθνικής εταιρίας για να δημιουργήσει μια υπεράκτια εταιρία ποικίλουν. Φυσικά το βασικό κριτήριο είναι η χαμηλή φορολογία αλλά δεν είναι μόνο αυτό. Για να γίνει ένα κράτος θελκτικό ώστε να προσεγγίσει τους επενδυτές θα πρέπει να παρέχει οπωσδήποτε εχεμύθεια. Θα πρέπει δηλαδή να μην υπάρχει διαφάνεια στις δραστηριότητες που πράττονται. Η μη υπάρχουσα ανταλλαγή πληροφοριών είναι ένα πολύ σημαντικό κριτήριο ώστε να δημιουργήσει τον ξένο επενδυτή να δημιουργήσει σε ένα υπεράκτιο κέντρο μια υπεράκτια εταιρία. Αυτό που επιθυμούν οι κάτοχοι αυτών των εταιριών είναι να μην υπάρχει συνεργασία στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των φορολογικών καταφυγίων.¹² Επιδιώκουν να υπάρχει μεγάλη μυστικοπάθεια ως προς τα κεφάλαια και τα κέρδη που διαθέτει η εταιρία αλλά ακόμη και στο ποιος είναι ο πραγματικός ιδρυτής και κάτοχος μιας τέτοιας εταιρίας.

Δεν είναι δυνατόν μια χώρα να χαρακτηριστεί ως φορολογικός παράδεισος μόνο επειδή διαθέτει χαμηλή ή μηδενική φορολογία αλλά θα πρέπει να παρέχει και πολιτική σταθερότητα σε συνδυασμό με τη χαμηλή φορολογία.¹³ Θα πρέπει να σημειωθεί η ειδική περίπτωση της Λιβερίας. Η Λιβερία είναι μια χώρα που δεν

¹² Δουβής, 2008

¹³ Λιγωμένου, 2006

διαθέτει πολιτική σταθερότητα παρόλα αυτά είναι ένα φορολογικό καταφύγιο που βρίσκετε υψηλά στην λίστα των προτιμήσεων των πολυεθνικών εταιριών.

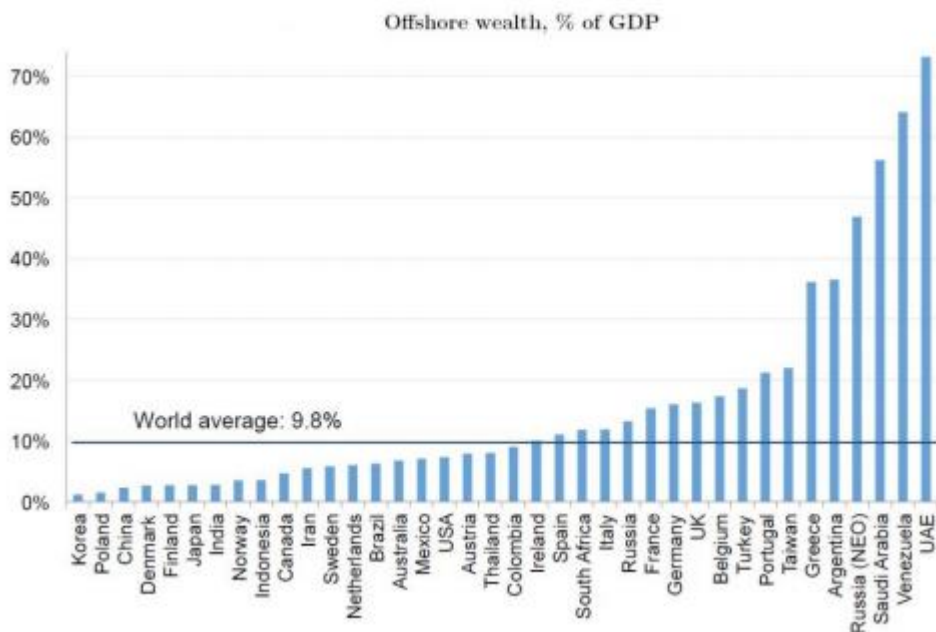
Το πώς αξιολογεί μια εταιρία για το ποια υπεράκτια δικαιοδοσία είναι κατάλληλη, εξαρτάται από το ποία ικανοποιεί καλύτερα τους σκοπούς της. Τα κριτήρια που αξιολογεί με βάσει ποία καλύπτουν τους σκοπούς τις είναι τα ακόλουθα¹⁴:

- Κατά κύριο λόγο με βάση την πολιτικοοικονομική σταθερότητα και η αξιοπιστία που υπάρχει σε αυτήν την χώρα.
- Η ύπαρξη σύγχρονης και ευέλικτης νομοθεσίας, δηλαδή να μην υπάρχει μεγάλη γραφειοκρατία. Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι υπάρχουν σύμβουλοι επιχειρήσεων όπου έχουν ήδη ιδρύσει μια υπεράκτια εταιρία και απλά μεταβιβάζουν τις μετοχές στους ενδιαφερόμενους, είναι οι λεγόμενες εταιρίες ραφιού- shelf companies.
- Οι κάτοχοι μιας υπεράκτιας εταιρίας επιζητούν την όσο πιο δυνατόν ελάχιστη εποπτεία του κράτους και όσον το δυνατόν λιγότερες υποχρεώσεις ,όπως παραδείγματος χάρη την υποβολή οικονομικών καταστάσεων.
- Ένα άλλο κριτήριο είναι η ύπαρξη φορολογικών διευκολύνσεων πέρα από τους χαμηλούς ή μηδενικούς φόρους, για παράδειγμα κάποιοι από τους φορολογικούς παραδείσους παρέχουν μειωμένο ή καθόλου συντελεστή παρακράτησης φόρου κατά τη διανομή μερισμάτων.
- Συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας
- Απόρρητο – εχεμύθεια

Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά συμβάλουν στην επιλογή μιας υπεράκτιας χώρας. Οι επενδυτές λαμβάνουν υπόψη αυτά που προσφέρει κάθε τέτοια χώρα και ανάλογα με τους σκοπούς που έχουν δημιουργεί μια υπεράκτια εταιρία. στη συνέχεια παρουσιάζονται κάποιες περιπτώσεις από δυο φορολογικών καταφυγίων.

¹⁴ “ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ (OFFSHORE) ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ” του περιοδικού “Accountance Greece”:<https://www.accountancygreece.gr/%CF%85%CF%80%CE%B5%CF%81%CE%B1%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%B5%CF%83-offshore-%CE%B5%CF%84%CE%B1%CE%B9%CF%81%CE%B5%CE%B9%CE%B5%CF%83-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%BF%CE%BB%CE%BF%CE%B3%CE%B9%CE%B1/>

ΠΙΝΑΚΑΣ 1.

ΠΗΓΗ: Alstadsæter A., Johannesen. J, Zucman G. (2018), 'Tax Evasion and Inequality', working paper

Στην περίπτωση του Παναμά όπου εκεί η ύπαρξη απορρήτου υφίσταται, ο ανύπαρκτος έλεγχος των ξένων κεφαλαίων και η μηδενική φορολόγηση είναι κάποια από τα βασικά χαρακτηριστικά του. Μπορεί κάποιος να πραγματοποιήσει μια σύσταση εταιρίας στον Παναμά και κανένας να μην γνωρίζει ποίος είναι ο πραγματικός ιδρυτής. Είναι ένα κράτος που προσφέρει πλήρη εχεμύθεια χωρίς κανέναν έλεγχο για το ποιος ίδρυσε και από πού και πως αποκτήθηκαν αυτά τα κεφάλαια. Ο Παναμάς αποτελεί έναν από τους δελεαστικούς για τους ξένους επενδυτές προορισμούς, γι' αυτό δημιουργούνται συνεχώς νέες υπεράκτιες εταιρίες.

Ένα άλλο παράδειγμα είναι η Ελβετία, είναι ένα κράτος που έχει παρόμοια συμπεριφορά με τον Παναμά. Στην Ελβετία υπάρχει ένα πολύ ισχυρό τραπεζικό απόρρητο που είναι πολύ δύσκολο να υπερβεί.¹⁵ Επίσης αυτό που πρέπει να επισημανθεί είναι ότι το κράτος της Ελβετίας δεν χαρακτηρίζει κακούργημα την φοροδιαφυγή. Οι κύριοι επενδυτές της είναι κυρίως ευρωπαίοι, δεν είναι μόνο ιδρυτές κάποιας εταιρίας αλλά και πολίτες που μεταφέρουν τα χρήματά τους σε κάποια

¹⁵ Shaxon, 2012

ελβετική τράπεζα. Οι πολίτες που μεταφέρουν τα χρήματα τους είναι κυρίως η ελίτ διάφορων κρατών και πολιτικοί ηγέτες με σκοπό να μην γίνει κάποιος έλεγχος στα χρήματα που διαθέτουν, προφανώς γιατί δεν αποκτήθηκαν από κάποια διαφανής δραστηριότητα.

Οι υπεράκτιες εταιρίες επιλέγουν να προσαρμοστούν σε διάφορες φορολογικές δικαιοδοσίες ανάλογα με το σκοπό που έχει η εταιρία και το όφελος που θα προκύψει από τις δικαιοδοσίες. Παρακάτω παρατίθενται οι πιο γνωστές δικαιοδοσίες¹⁶

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΕΣ ΠΑΡΘΕΝΕΣ ΝΗΣΟ αυτό που προσφέρει είναι 90% απαλλαγή του φόρου εισοδήματος από τις Η.Π.Α. και 100% απαλλαγή από όλους τους άλλους φόρους.

ΑΝΔΟΡΑ είναι μια χώρα όπου δεν επιβάλλει καθόλου φόρο εισοδήματος.

ΑΝΚΙΛΑ

ΑΝΤΙΓΚΟΥΑ ΚΑΙ ΜΠΑΡΜΠΟΥΤΑ

ΑΡΟΥΜΠΑ

ΒΑΝΟΥΑΤΟΥ

ΒΕΡΜΟΥΔΕΣ

ΒΟΣΝΙΑ- ΕΡΖΕΓΟΒΙΝΗ επιβάλλει έναν φόρο κέρδους 10%

ΒΡΕΤΑΝΙΚΕΣ ΠΑΡΘΕΝΕΣ ΝΗΣΟΙ

ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ¹⁷

ΓΙΡΒΛΑΤΑΡ

ΕΛΒΕΤΙΑ

ΙΝΔΙΑ

ΙΡΑΝΑΝΔΙΑ : Προσφέρει εταιρικό φόρο 10% ή 12%

ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΙΝ

ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

ΜΑΚΑΟ

ΜΑΛΤΑ

ΜΑΥΡΙΚΙΟΣ

ΜΟΝΑΚΟ

Μ.ΒΡΕΤΑΝΙΑ : Δεν πληρώνουν φόρο σε ξένο εισόδημα

¹⁶ Δουβής, 2008

¹⁷ 11,5 τρισ. δολ. σε 70 φορολογικούς παραδείσους” <https://www.taxheaven.gr> 15/04/2018

ΜΠΑΧΑΜΕΣ
ΜΠΑΡΜΑΤΟΣ
ΜΠΕΛΙΖΕ
ΝΑΟΥΡΟΥ
ΝΕΒΙΣ
Ν.ΖΗΛΑΝΔΙΑ
ΝΗΣΟΙ ΜΑΧΗΣ
ΝΗΣΟΙ ΤΟΥΝΕΛ
ΝΗΣΟΙ ΚΟΥΚ
ΝΗΣΟΙ ΝΟΡΦΟΛΚ
ΝΗΣΟΙ ΤΟΥΡΚΟΣ ΚΑΙ ΚΑΙΚΟΣ
Η.Π.Α.
ΝΤΟΥΜΠΑΙ
ΠΑΝΑΜΑΣ
ΠΓΔΜ
ΡΩΣΙΑ: 11% φόρου εισοδήματος
ΣΑΜΟΑ
ΣΕΥΧΕΛΛΕΣ
ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΗ
ΧΟΝΚ ΚΟΝΓ
ΛΙΒΕΡΙΑ
ΝΗΣΟΙ ΚΕΙΜΑΝ
ΜΑΛΤΑ

Σύμφωνα με την Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 05/10/2018, οι φορολογικοί παράδεισοι, αναφέρονται σαν “μη συνεργάσιμες περιοχές φορολογικής δικαιοδοσίας”. Μερικά παραδείγματα είναι τα παρακάτω¹⁸

Μαύρη λίστα¹⁹:

Αμερικανική Σαμόα δεν διενεργεί καμία αυτόματη ανταλλαγή χρηματοοικονομικών πληροφοριών, δεν έχει υπογράψει και κυρώσει, μεταξύ άλλων μέσω της περιοχής δικαιοδοσίας από την οποία εξαρτάται, την πολυμερή σύμβαση του ΟΟΣΑ περί

¹⁸ Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 359/3 05/10/2018

¹⁹ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - ANNEX I, Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 359/3 05/10/2018

αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής όπως έχει τροποποιηθεί, δεν εφαρμόζει τα ελάχιστα πρότυπα κατά της BEPS²⁰ και δεν δεσμεύθηκε να επιλύσει τα ζητήματα αυτά μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Γκουάμ δεν διενεργεί καμία αυτόματη ανταλλαγή χρηματοοικονομικών πληροφοριών, δεν έχει υπογράψει και κυρώσει, μεταξύ άλλων μέσω της περιοχής δικαιοδοσίας από την οποία εξαρτάται, την πολυμερή σύμβαση του ΟΟΣΑ περί αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής όπως έχει τροποποιηθεί, δεν εφαρμόζει τα ελάχιστα πρότυπα κατά της BEPS και δεν δεσμεύθηκε να επιλύσει τα ζητήματα αυτά μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Ναμίμπια εφαρμόζει επίσημο προτιμησιακό φορολογικό καθεστώς και δεν δεσμεύθηκε να επιλύσει το ζήτημα αυτό μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Τρινιδάδ και Τομπάγκο δεν έχει υπογράψει και κυρώσει την πολυμερή σύμβαση του ΟΟΣΑ περί αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής σε φορολογικά θέματα όπως έχει τροποποιηθεί, εφαρμόζει επίσημο προτιμησιακό φορολογικό καθεστώς και δεν δεσμεύθηκε να επιλύσει τα ζητήματα αυτά μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Αμερικανικές Παρθένοι Νήσοι δεν διενεργούν καμία αυτόματη ανταλλαγή χρηματοοικονομικών πληροφοριών, δεν έχουν υπογράψει και κυρώσει, μεταξύ άλλων μέσω της περιοχής δικαιοδοσίας από την οποία εξαρτώνται, την πολυμερή σύμβαση του ΟΟΣΑ περί αμοιβαίας διοικητικής συνδρομής όπως έχει τροποποιηθεί, εφαρμόζουν επίσημα προτιμησιακά φορολογικά καθεστώτα και δεν δεσμεύθηκαν ρητώς να τα τροποποιήσουν ή να τα καταργήσουν, δεν εφαρμόζουν τα ελάχιστα πρότυπα κατά της BEPS και δεν δεσμεύθηκαν να επιλύσουν τα ζητήματα αυτά μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2018.

Γκρί λίστα ²¹

Οι ακόλουθες περιοχές δικαιοδοσίας είχαν δεσμευθεί να εφαρμόσουν αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών μέχρι το 2018:

Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Κουρασάο, Ντομίνικα, Γρενάδα, ΕΔΠ Μακάο, Νήσοι Μάρσαλ, Νέα Καληδονία, Ομάν, Παλάου, Κατάρ και Ταϊβάν

²⁰ Base Erosion and Profit Shifting- Διάβρωση φορολογικής Βάσης και Μετατόπιση Κερδών

²¹ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - ANNEX ΙΙ, Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 359/3 05/10/2018

Οι ακόλουθες περιοχές δικαιοδοσίας έχουν δεσμευθεί να εφαρμόσουν αυτόματη ανταλλαγή πληροφοριών μέχρι το 2019:

Τουρκία

Οι ακόλουθες περιοχές δικαιοδοσίας είχαν δεσμευθεί να υπογράψουν και να κυρώσουν την ΑΔΣ²² ή να συνάψουν σύνολο συμφωνιών που να καλύπτει όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ μέχρι το 2018:

Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Ντομίνικα, Νέα Καληδονία, Ομάν, Παλάου, Κατάρ και Ταϊβάν

Οι ακόλουθες περιοχές δικαιοδοσίας είχαν δεσμευθεί να υπογράψουν και να κυρώσουν την ΑΔΣ ή να συνάψουν σύνολο συμφωνιών που να καλύπτει όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ μέχρι το 2019:

Αρμενία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Μποτσουάνα, Πράσινο Ακρωτήριο, Εσουατίνι, Φίτζι, πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας, Τζαμάικα, Ιορδανία, Μαλδίβες, Μογγολία, Μαυροβούνιο, Μαρόκο, Σερβία, Ταϊλάνδη και Βιετνάμ

Οι ακόλουθες περιοχές δικαιοδοσίας είχαν δεσμευθεί να τροποποιήσουν ή να καταργήσουν τα προσδιορισθέντα καθεστώτα μέχρι το 2018:

Ανδόρα, Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Αρούμπα, Μπαρμπάντος, Μπελίξε, Μποτσουάνα, Πράσινο Ακρωτήριο, Νήσοι Κουκ, Κουρασάο, Ντομίνικα, Φίτζι, Γρενάδα, ΕΔΠ Χονγκ Κονγκ, Ιορδανία, Κορέα (Δημοκρατία της), Νήσοι Λαμπουάν, ΕΔΠ Μακάο, Μαλαισία, Μαλδίβες, Μαυρίκιος, Μαρόκο, Παναμάς, Άγιος Χριστόφορος και Νέβις, Αγία Λουκία, Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες, Άγιος Μαρίνος, Σεϋχέλλες, Ελβετία, Ταϊβάν, Ταϊλάνδη, Τυνησία, Τουρκία και Ουρουγουάη

Οι ακόλουθες περιοχές δικαιοδοσίας είχαν δεσμευθεί να καλύψουν τις ανησυχίες σχετικά με την οικονομική υπόσταση μέχρι το 2018:

Αγκουίλα, Μπαχάμες, Μπαχρέιν, Βερμούδες, Βρετανικές Παρθένοι Νήσοι, Νήσοι Κάιμαν, Γκέρνζι, Νήσος του Μαν, Τζέρζι, Νήσοι Μάρσαλ, Νήσοι Τερκ και Κάικος, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα και Βανουάτου

²² Αμοιβαία Διοικητική Συνδρομή

Οι ακόλουθες περιοχές δικαιοδοσίας είχαν δεσμευθεί να γίνουν μέλη του χωρίς αποκλεισμούς πλαισίου ή να εφαρμόσουν τα ελάχιστα πρότυπα κατά της BEPS μέχρι το 2018:

Αρούμπα, Αντίγκουα και Μπαρμπούντα, Νήσοι Κουκ, Ντομίνικα, Φερόες Νήσοι, Γροιλανδία, Γρενάδα, Νήσοι Μάρσαλ, Νέα Καληδονία, Παλάου, Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες, Ταϊβάν και Βανουάτου

Οι ακόλουθες περιοχές δικαιοδοσίας είχαν δεσμευθεί να γίνουν μέλη του χωρίς αποκλεισμούς πλαισίου ή να εφαρμόσουν τα ελάχιστα πρότυπα κατά της BEPS μέχρι το 2019:

Αλβανία, Αρμενία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη, Πράσινο Ακρωτήριο, Εσουατίνι, Φίτζι, Ιορδανία, Μαυροβούνιο και Μαρόκο

Οι ακόλουθες περιοχές δικαιοδοσίας είχαν δεσμευθεί να γίνουν μέλη του χωρίς αποκλεισμούς πλαισίου ή να εφαρμόσουν τα ελάχιστα πρότυπα κατά της BEPS αν και όταν η δέσμευση αυτή θεωρηθεί σκόπιμη:

Ναουρού, Νιούε

Όπως αντιλαμβανόμαστε υπάρχουν πολλοί διέξοδοι στο να βρει κάποιος ένα μέρος για να μεταφέρει τα κεφάλαια του. Όσο και να γίνεται θέμα συζήτησης για να υπάρξει μια λύση στην αντιμετώπιση και την συμμόρφωση αυτών των χωρών θα συνεχίσουν να αυξάνονται. Για την Ευρωπαϊκή Επιτροπή οι χώρες που βρίσκονται στην μαύρη λίστα προφανώς είναι για τους επενδυτές “ελκυστικές”

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.

EU LIST OF NON-COOPERATIVE TAX JURISDICTIONS		
NO COMMITMENT TO ADDRESS EU'S CONCERNS	DID NOT DELIVER ON THEIR COMMITMENT ON TIME	MAJOR TRANSPARENCY CONCERNS
American Samoa Guam Samoa US Virgin Islands	Aruba Barbados Belize Bermuda Dominica Fiji Marshall Islands Oman United Arab Emirates Vanuatu	Trinidad & Tobago
■ JURISDICTION STAYED IN ANNEX I (<i>Blacklist</i>)	■ JURISDICTION MOVED FROM ANNEX II (<i>Greylist</i>) TO ANNEX I (<i>Blacklist</i>)	

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή Δελτίο Τύπου 12/03/2019

1.4. Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΕΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΥ

Τα αλόγιστα οφέλη που προσφέρουν οι φορολογικοί παράδεισοι στις πολυεθνικές έχουν προκαλέσει έντονο προβληματισμό και έχουν ανοίξει μία συζήτηση σχετικά με τα προβλήματα που δημιουργούνται λόγω της ευνοϊκής αυτής μεταχείρισης, όπως και τους τρόπους ελαχιστοποίησης τους. Η συζήτηση αυτή συγκεκριμένα στρέφεται γύρω απ' το πως θα σταματήσουν οι πολυεθνικές να επωφελούνται αμέριστα τα οφέλη αυτά καθώς και με ποιόν τρόπο θα αναγκαστούν να πληρώνουν κανονικά τους φόρους που τους αναλογούν, διεκπεραιώνοντας παράλληλα και τις λοιπές τους υποχρεώσεις.

Πολλά είναι τα ερωτήματα και οι προβληματισμοί που προκύπτουν στην διαδικασία.

Έτσι για παράδειγμα ένας φορολογικός παράδεισος επηρεάζει πραγματικά αρνητικά των ανταγωνισμό, και τι προβλήματα μπορεί να δημιουργεί;

Πολλοί υποστηρίζουν ότι τα φορολογικά καταφύγια δημιουργούν ένα έλλειμμα στην πηγή εσόδων των κρατών με υψηλή φορολογία. Τα χαρακτηρίζουν ως φορολογικά κρησφύγετα των 5 μεγάλων εταιριών και πολιτικών (Marc Herkenrath). Νοούνται επίσης συχνά ως κέντρα διεφθαρμένων που καταφεύγουν εκεί για να διασφαλίσουν έσοδά τους που έχουν προέλθει από μη νόμιμο τρόπο. Με λίγα λόγια συναινούν στην απόκρυψη στοιχείων για το πώς και από ποία πηγή χρηματοδότησης αποκτήθηκαν αυτά τα έσοδα. Όλη αυτή η ανωνυμία και η μυστικότητα που επικρατεί σε αυτά τα κράτη δημιουργούν ένα κλίμα μυστηριώδες και παράνομο.²³ Στην ουσία αυτό που πράττουν είναι να κάνουν το παράνομο νόμιμο και άμεμπτο.

Μιλώντας φυσικά για διαφθορά και παράνομες δραστηριότητες συμπεριλαμβάνουμε και τις εγκληματικές δραστηριότητες, εννοώντας εισοδήματα που αποκτήθηκαν από εμπόριο ανθρώπων, όπλων, παράνομων ουσιών και άλλων μορφών παράνομου εμπορίου.

Εφόσον λοιπόν προσφέρουν βοήθεια στο να αποκρύψει κάποιος στοιχειά πηγής εσόδων, προκαλούν αποδυνάμωση της κοινωνικής και πολιτικής σταθερότητας των αναπτυσσόμενων χωρών.²⁴

Πέραν των προαναφερθέντων για την στήριξη της ανομίας απ τους φορολογικούς παραδείσους θα δούμε σαν μία ακόμη επίπτωση τους την παρακώληση των τεσσάρων βασικών λειτουργιών που ορίζουν το σύστημα φορολογίας των αναπτυσσόμενων χωρών, ονομάζονται 4R ,σύμφωνα με τον Marc Herkenrath, και είναι οι ακόλουθες:

- **Έσοδα (Revenues)** που δημιουργούνται από το δημόσιο εισόδημα για τη χρηματοδότηση εγχώριας ανάπτυξης.
- **Αναπροσαρμογή (Repricing)** που βοηθάει στην μείωση επιβλαβών συνηθειών που έχουν οι πολίτες μιας κοινωνίας για παράδειγμα οι φόροι στα τσιγάρα.
- **Αναδιανομή (Redistribution)** του πλούτου που αποσκοπεί στη κοινωνική ισότητα
- **Εκπροσώπηση (Representation)**

²³ Δουβής, 2008

²⁴ Μπώλος, Α., 2013

Τα κράτη λοιπόν που χαρακτηρίζονται σαν φορολογικοί παράδεισοι αναστέλλουν την λειτουργία των 4R. Υποστηρίζεται έτσι η ανισότητα στην κοινωνία και προωθείται η διαφθορά.

Από μια άλλη σκοπιά οι φορολογικοί παράδεισοι επιτυγχάνουν την βελτίωση του φορολογικού ανταγωνισμού μεταξύ των κυβερνήσεων. Αυτό που θα περίμενε κανείς είναι ότι θα επηρεάζονταν αρνητικά οι χώρες με υψηλή φορολογία αλλά αυτό που παρατηρούμε είναι το αντίθετο. Η φορολογική επιβάρυνση του εταιρικού εισοδήματος έχει υποστεί μια μικρή μείωση στις χώρες του Ο.Σ.Σ.Α. , κάτι που ήταν αναπάντεχο. Επίσης μπορεί να υπάρχει και μία βοήθεια μεταξύ των χωρών που είναι φορολογικά καταφύγια και των μη.

Με λίγα λόγια υπάρχει περίπτωση σε ένα κράτος να υπάρχει μια περιοχή που να χαρακτηρίζεται φορολογικό καταφύγιο και μια άλλη να μην είναι φορολογικό καταφύγιο. Σε αυτή την περίπτωση λέμε ότι υπάρχει συμπληρωματική δραστηριότητα ,διότι η δημιουργία υπεράκτιας εταιρίας σε μία τέτοια δικαιοδοσία συνδέεται με επεκτατική δραστηριότητα εκτός του φορολογικού παραδείσου.

1.5 ANTIMETΩΠΙΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΟΟΣΑ

Το φαινόμενο των φορολογικών παραδείσων απασχολεί εδώ και πολλά χρόνια την κοινότητα των οικονομολόγων. Ξαναήρθαν όμως στο προσκήνιο καθώς μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 πολλές χώρες αναζήτησαν λύσεις για να μπορέσουν να επανέρθουν ξανά σε βιώσιμους ρυθμούς ανάπτυξης.²⁵ Επομένως πολλές χώρες στράφηκαν στην επιλογή να γίνουν φορολογικοί παράδεισοι και με αυτόν τον τρόπο να προσελκύσουν ξένα κεφάλαια. Πολλές κυβερνήσεις προσπάθησαν μέσω της αύξησης των φορολογικών συντελεστών να μεγαλώσουν τα φορολογικά τους έσοδα, παρόλα αυτά τα αποτελέσματα δεν ήταν τα επιθυμητά, καθώς οι εύποροι κάτοικοι μετέφεραν τα κεφάλαια τους σε μη συνεργάσιμους φορολογικούς παραδείσους και επομένως η μέθοδος αυτή να αποτύχει.

²⁵ Μπεζεντάκος, 2014

Πολλές χώρες προσπάθησαν να περιορίσουν τη δημιουργία υπεράκτιων εταιριών αλλά και τη συμμόρφωση των φορολογικών παραδείσεων, όμως αυτό αποδείχθηκε αρκετά δύσκολο. Στην προσπάθεια να προσδιοριστεί τι είναι ένας φορολογικός παράδεισος, ο ΟΟΣΑ δημοσίευσε μια έκθεση το 1998 με τίτλο «Επιζήμιος Φορολογικός Ανταγωνισμός: Ένα Αναδυόμενο Παγκόσμιο Ζήτημα» η οποία είχε σκοπό να προσδιορίσει ποια είναι τα χαρακτηριστικά των φορολογικών παραδείσεων, και κατέληξε στα παρακάτω τέσσερα. Πρώτον, ένας φορολογικός παράδεισος επιβάλλει ελάχιστους ή ακόμα και μηδενικούς φόρους. Δεύτερον, δεν συμμετέχει στην ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών περί φορολογικών θεμάτων. Τρίτον, διατηρεί το τραπεζικό απόρρητο και τέλος δεν πραγματοποιεί ουσιαστική οικονομική δραστηριότητα σε σχέση με το δημιουργούμενο εισόδημα.

Αργότερα, το Government Accountability Office (GAO) των ΗΠΑ, προσθέτει στον προηγούμενο ορισμό νέα χαρακτηριστικά, τα οποία άντλησε από διάφορες ακαδημαϊκές, κυβερνητικές και διεθνείς πηγές. Πιο αναλυτικά, το GAO επισημαίνει πως ένας φορολογικός παράδεισος δεν απαιτεί τη μόνιμη παρουσία του καταθέτη στην επικράτειά του και αυτοπροβάλλεται ως υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο. Έπειτα, ο Angel Gurría, γενικός γραμματέας του ΟΟΣΑ, δήλωσε ότι η αντιμετώπιση των φορολογικών παραδείσεων θα ευνοήσει την οικονομική ανάπτυξη των φτωχών χωρών. Βέβαια από την άλλη μεριά, η World Bank περιλαμβάνει στα στοιχεία της πέντε φορολογικούς παραδείσους στην πρώτη δεκάδα της παγκόσμιας κατάταξης χωρών με το μεγαλύτερο κατά κεφαλήν εισόδημα. Αυτές οι χώρες βρίσκονται και ανάμεσα στους δέκα μεγαλύτερους προορισμούς υπεράκτιων κεφαλαίων.

Η πρώτη προσπάθεια διαχείρισης του θέματος αυτού έγινε από τους G-7, οι οποίοι, στη σύνοδό τους στη Λυών το Μάιο του 1996, ζήτησε από τον ΟΟΣΑ να αναπτύξει μέτρα αντιμετώπισης των στρεβλώσεων που προκαλεί ο επιζήμιος φορολογικός ανταγωνισμός. Ο ΟΟΣΑ με μία έκθεσή του το 1998 συγκεκριμενοποίησε το ζήτημα, ενώ ίδρυσε και το Forum για τις επιζήμιες φορολογικές πρακτικές και στο οποίο ανέθεσε την σύνταξη μιας μαύρης λίστας με τους φορολογικούς παραδείσους. Ο ΟΟΣΑ με μια νέα έκθεση που δημοσιεύθηκε το 2000 («Προς μία παγκόσμια φορολογική συνεργασία») ενσωμάτωσε μία μαύρη λίστα με 35 φορολογικούς παράδεισους, και προτάθηκε η ανάληψη μιας σειράς μέτρων εναντίον τους, όπως η επιβολή παρακρατούμενου φόρου επί συναλλαγών με πολίτες των εν λόγω χωρών κ.α. Σύμφωνα με τον Martin A. Sullivan, πρώην πρόεδρο της AIG, μετά από

συντονισμένες αντιδράσεις των χωρών που ανήκαν στη λίστα, αλλά και την άρση της υποστήριξης της διοίκησης του τότε προέδρου των Η.Π.Α. George Bush, η πρωτοβουλία του ΟΟΣΑ περιορίστηκε μόνο σε μία ρητορική διάσταση.

Στις 2 Απριλίου του 2009 στο Λονδίνο, Οι χώρες που απαρτίζουν τους G-20 ο οποίοι συγκάλεσαν συμβούλιο και αποφάσισαν την επιβολή κυρώσεων εναντίον των μη συνεργάσιμων φορολογικών παραδείσων, έχοντας σκοπό την προστασία των δημόσιων οικονομικών, αλλά και των χρηματοπιστωτικών συστημάτων των μελών τους. Στην τελική τους ανακοίνωση δήλωσαν πως θα αξιοποιήσουν την μαύρη λίστα του ΟΟΣΑ έχοντας στόχο τη στοχοποίηση των χωρών που αρνούνται να συνεργαστούν. Βέβαια, το πρόβλημα που προέκυψε ήταν πως και οι τελευταίες χώρες (Κόστα Ρίκα, Μαλαισία, Φιλιππίνες και Ουρουγουάη) που είχαν μείνει στην λίστα αυτή, μερικές μέρες μετά την δημοσίευση της λίστας δήλωσαν την πρόθεσή τους 58 να εφαρμόσουν το διεθνές φορολογικό πρότυπο που έχει υιοθετήσει ο ΟΟΣΑ, με αποτέλεσμα να αφαιρεθούν από τη μαύρη και να ενταχθούν στη γκρίζα λίστα.²⁶ Αυτό σημαίνει πως ο οργανισμός διαθέτει πλέον μόνο δύο λίστες, τη λευκή λίστα η οποία περιλαμβάνει τα κράτη που έχουν σημειώσει σημαντική πρόοδο στην υιοθέτηση του διεθνώς συμφωνημένου φορολογικού προτύπου, και τη γκρίζα λίστα η οποία περιλαμβάνει τις κυβερνήσεις που έχουν σημειώσει περιορισμένη πρόοδο στο ίδιο πεδίο.

Ένα ακόμα πρόβλημα από την τοποθέτηση των G-20, είναι ότι οι ηγέτες των μεγαλύτερων οικονομιών του κόσμου περιορίστηκαν σε μία γενική απειλή για τη λήψη μέτρων κατά των φορολογικών παραδείσων, χωρίς όμως να γίνουν πιο συγκεκριμένοι. Τέλος, οι G-20 εστίασαν στα υπεράκτια κεφάλαια των ιδιωτών και όχι των εταιριών, το μέγεθος των οποίων είναι εξίσου σημαντικό. Είναι ακόμα αρκετά νωρίς να αξιολογηθεί αν η πρωτοβουλία των G-20 έχει αντίκτυπο στη ροή κεφαλαίων προς τους φορολογικούς παράδεισους, διότι δεν υπάρχουν χειροπιαστά μέτρα σε εξέλιξη, παρά μόνο αόριστες τυπικές δεσμεύσεις κάποιων χωρών για την υιοθέτηση του διεθνούς φορολογικού προτύπου. Από την άλλη μεριά, πέρα από τη συνεργασία με τους G-20, ο ΟΟΣΑ συνεχίζει να ακολουθεί τη δική του ατζέντα σε ότι έχει να κάνει με το ζήτημα των φορολογικών παραδείσων, ενθαρρύνοντας την υπογραφή διμερών συμβάσεων, αλλά και την ενίσχυση της διαφάνειας των

²⁶ <http://www.oecd.org/ctp/fightingoffshoretaxevasion.htm>

φορολογικών παραδείσων, χωρίς όμως να λαμβάνει μέτρα (όπως κυρώσεις) εναντίον τους, στη περίπτωση της μη συμμόρφωσης. Το διεθνές φορολογικό πρότυπο του ΟΟΣΑ αναφέρεται στην ανταλλαγή πληροφοριών, μετά από υποβολή σχετικού αιτήματος όπου είναι απαραίτητο, για την εφαρμογή των νόμων του ενδιαφερόμενου κράτους και χωρίς να προκαλούνται κωλύματα εξαιτίας του τραπεζικού απόρρητου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2.1 ΥΠΕΡΑΚΤΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ

2.1.1 Εισαγωγή

Η σημαντική ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου, η διεθνοποίηση των χρηματοοικονομικών συναλλαγών και η ελευθερία στην διακίνηση των κεφαλαίων και του συναλλάγματος έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση των συναλλαγών που διενεργούνται από υπεράκτιες εταιρίες. Διάφορες επιχειρήσεις με υψηλά εισοδήματα παγκοσμίως αποφεύγουν συστηματικά την καταβολή φόρου μέσω των υπεράκτιων εταιριών. Συνεπώς, οι υπεράκτιες εταιρίες αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της επιχειρηματικότητας.

Η διαφορά μιας υπεράκτιας με μια άλλη αλλοδαπή εταιρία²⁷ είναι η διάσταση μεταξύ του τόπου ίδρυσης και του τόπου λειτουργίας που διέπει την υπεράκτια, καθώς και η επιλογή ίδρυσης σε χώρα που θεωρείται ως φορολογικός παράδεισος.

Σε αυτό το κεφάλαιο θα προσπαθήσουμε να προσδιορίσουμε την έννοια της υπεράκτιας εταιρίας, θα παρουσιάσουμε πως δημιουργήθηκε το φαινόμενο, τους λόγους ίδρυσής, τα είδη και τον τρόπο σύστασης αυτών των εταιριών, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

2.1.2 Ορισμός

Η υπεράκτια εταιρία σημαίνει πέραν των ακτών, αφού δημιουργήθηκε στην Μεγάλη Βρετανία όπου είναι μεγάλο νησί.²⁸ Επίσης, μια άλλη σημασία των υπεράκτιων εταιριών είναι “εκτός επικράτειας”, αυτή η σημασία είναι που υιοθετήθηκε σαν τον Διεθνής ορισμό επιχειρηματικότητας. Όσον αφορά την ελληνική γλώσσα δεν υπάρχει μόνο μια συγκεκριμένη λέξη που να την μεταφράζει.

²⁷ Λεοντάρης, 2009

²⁸ Μπεζεντάκο, 2014

Στην Ελλάδα οι υπεράκτιες εταιρίες μεταφράζονται είτε σαν υπεράκτιες εταιρίες, είτε σαν εξωχώριες, είτε σαν υπερπόντιες εταιρίες.²⁹

Στο ελληνικό δίκαιο, η πρώτη προσπάθεια δημιουργίας ενός κατάλληλου ορισμού για τις εταιρίες αυτές έγινε με το φορολογικό νόμο 3091/20025 , όπου και αναφέρεται ότι ως υπεράκτιες εταιρίες έχει επικρατήσει διεθνώς να θεωρούνται εταιρίες που δεν έχουν δραστηριότητα στη χώρα στην οποία φέρονται ότι έχουν την καταστατική τους έδρα και των οποίων οι μετοχές ή τίτλοι παραστατικοί ιδιοκτησίας είναι κατά κανόνα ανώνυμοι. Για τις χώρες αυτές έχει επικρατήσει διεθνώς ο όρος φορολογικός παράδεισος, γιατί επιτρέπει τη μη φορολόγηση της εξωχώριας εταιρίας ή τη φορολόγησή της κατά τρόπο ευνοϊκό.

Μετά τις μεταβολές που έφερε ο ν. 3842/2017 , ο όρος υπεράκτια εταιρία απαλείφεται από το κείμενο του νόμου και η εμπλοκή μιας υπεράκτιας εταιρίας με την φορολογική νομοθεσία ορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 51 Α του ΚΦΕ βάσει της διάκρισης μεταξύ των μη συνεργάσιμων κρατών στον φορολογικό τομέα και κρατών με προνομιακά φορολογικά καθεστάτα. Επομένως είναι εμφανές ότι ο νομοθέτης συγχέει τις υπεράκτιες εταιρίες με την έννοια του φορολογικού παραδείσου, καθώς οι μηδενικοί ή αρκετά μικροί φορολογικοί συντελεστές είναι κύριο γνώρισμα των υπεράκτιων δικαιοδοσιών.³⁰

Εν τέλει, ένας ορισμός που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί είναι ότι υπεράκτιες εταιρίες, είναι οι εταιρίες αυτές όπου ο τόπος ίδρυσης διαφέρει του τόπου λειτουργίας τους. Οι μετοχές ή οι τίτλοι ιδιοκτησίας είναι ανώνυμοι και οι χώρες στις οποίες ιδρύονται προσφέρουν ευνοϊκά φορολογικά καθεστάτα και πλεονεκτήματα αναφορικά με την αποφυγή καταβολής φόρων καθώς και αποφυγή ελέγχων σχετικά με την προέλευση και την νομιμότητα των διαθέσιμων κεφαλαίων.

Για να μπορέσει να χαρακτηριστεί μια εταιρία ως υπεράκτια θα πρέπει να τηρεί συγκεκριμένα χαρακτηριστικά, τα οποία είναι τα ακόλουθα:

- Οι εταιρίες πρέπει να συστήνονται σύμφωνα με τους κανονισμούς και τους νόμους των κρατών των υπεράκτιων εταιριών.

²⁹ Παμπούκης, 2001

³⁰ Μπόλος, 2013

- Οι εταιρίες θα πρέπει να έχουν την καταστατική τους έδρα σε μια από τις χώρες που θεωρούνται φορολογικοί παράδεισοι.
- Οι εταιρίες θα πρέπει να δραστηριοποιούνται εκτός της χώρας εγκατάστασης και όλα τα εισοδήματα να προέρχονται από εργασίες στο εξωτερικό.
- Οι εταιρίες απαγορεύεται να προσφέρουν αγαθά και υπηρεσίες εντός της χώρας εγκατάστασης, τόσο σε μόνιμους κατοίκους όσο και σε αλλοδαπούς, όμως τους παρέχεται η δυνατότητα να διοικούνται και να έχουν μόνιμη εγκατάσταση σε αυτές.

2.1.3 Ιστορική Αναδρομή

Οι υπεράκτιες εταιρίες έκαναν την πρώτη τους εμφάνιση τη δεκαετία του 1960 σε μικρά κράτη που λόγω γεωπολιτικής θέσης καθίστατο εξαιρετικά δύσκολο να αναπτυχθούν οικονομικά, όπως για παράδειγμα τα νησιά της Καραϊβικής. Με την πάροδο του χρόνου το ευνοϊκό σύστημα χαμηλής φορολογίας για άσκηση δραστηριότητας, δημιούργησε ένα κλίμα μεγάλης ζήτησης για την ίδρυση τέτοιων εταιρειών. Σύμφωνα με μία έρευνα που διεξήγαγε το 1998 η εφημερίδα “THE GUARDIAN” αναφέρεται ότι πάνω από 6 τρισεκατομμύρια δολάρια απ' τις Η.Π.Α. είχαν επενδυθεί σε εξωχώρια οικονομικά κέντρα, φανερώνοντας την απήχηση του φαινομένου που συνεχίζει έως σήμερα.

Η ιστορική αναδρομή θα χωριστεί σε τρία μέρη, ώστε να μπορέσει να γίνει περισσότερο κατανοητό. Το πρώτο μέρος, διαδραματίζεται στα τέλη του 19ου αιώνα στις Η.Π.Α. και πιο συγκεκριμένα στις πολιτείες του New Jersey και του Delaware. Ειδικότερα, η πολιτεία του New Jersey για να μπορέσει να προσελκύσει μεγαλύτερο αριθμό εταιριών από άλλες πολιτείες, με σκοπό την ενίσχυση του δημόσιου ταμείου, θέσπισε ένα νομοθετικό πλαίσιο στο οποίο προβλεπόταν ευκολίες σύστασης και εγκατάστασης εταιριών στην επικράτεια της, καθώς και επιβολή ενός και μόνο ευνοϊκού φόρου εγκατάστασης. Μετά από κάποια χρόνια η ίδια πολιτεία εισήγαγε και τη νομοθεσία περί ομίλων, όπου έδινε τη δυνατότητα της μειωμένης απόδοσης φόρων εξαιτίας της ενδοομιλικής τιμολόγησης. Το ίδιο μοντέλο ακολούθησε αργότερα και το Delaware, μια ακόμα πολιτεία των Η.Π.Α. όπου βλέποντας την επιτυχία του New Jersey αποφάσισε να υιοθετήσει το ίδιο μοντέλο.

Το δεύτερο μέρος ξεκινά από το 1920, ευρωπαϊκές χώρες αποφάσισαν να το εφαρμόσουν και αυτές το μοντέλο των Η.Π.Α. Πρωτοπόρο στην Ευρώπη αποτελεί το Ελβετικό καντόνι του Zug, το οποίο ήταν γειτονικό με εκείνο της Ζυρίχης. Εκείνη την περίοδο υπήρξε σημαντική ανάπτυξη των ιδρυμάτων και των εταιριών καταπιστευματικής διαχείρισης κεφαλαίων μεταξύ του τριγώνου Ελβετίας, Λιχτενστάιν και Λουξεμβούργου. Ενώ παράλληλα υπήρξε και η θέσπιση του αυστηρού ελβετικού απορρήτου το 1934 το οποίο λειτούργησε ενισχυτικά στην διαδικασία προσέλκυσης κεφαλαίων από όλο τον κόσμο, καθώς ήρθε να συμπληρώσει τα ήδη υφιστάμενα πλεονεκτήματα των φορολογικών παραδείσων που είχαν ήδη αναπτυχθεί στις ΗΠΑ.³¹ Το αυστηρό τραπεζικό απόρρητο της Ελβετίας αποτέλεσε πρότυπο και για άλλες εξωχώριες δικαιοδοσίες, οι οποίες είτε το ακολούθησαν πιστά είτε το χρησιμοποίησαν με μικρές αλλαγές.

Το τρίτο στάδιο των υπεράκτιων εταιριών, το οποίο διαδραματίζεται μέχρι και σήμερα, σχετίζεται με τη δημιουργία της Ευρωαγοράς στο City του Λονδίνου κοντά στα τέλη της δεκαετίας του 1950. Αυτή η αγορά δημιουργήθηκε από μια άτυπη συμφωνία μεταξύ της Τράπεζας της Αγγλίας και των εμπορικών τραπεζών του City, ώστε κάθε συναλλαγή μέσω Λονδίνου μεταξύ δύο μη-κατοίκων σε ξένο νόμισμα. Η διασύνδεση των υπεράκτιων δικαιοδοσιών με την αγορά γίνεται εμφανής, όταν οι υπερπόντιες δικαιοδοσίες της βρετανικής επικράτειας (Βερμούδες, Γιβραλτάρ κλπ.), μετά την γεωγραφική συρρίκνωση της βρετανικής αυτοκρατορίας, μετατρέπονται σε υπεράκτιες κέντρα, υποκείμενες στο βρετανικό έλεγχο και τίθενται στις υπηρεσίες του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού και χρηματοοικονομικού συστήματος. Μετά το 1970, εμφανίζεται μια τάση εμπορευματοποίησης της εθνικής κυριαρχίας μικρών κρατών, τα οποία με σκοπό την οικονομική τους ανάπτυξη άρχισαν να μετατρέπονται σε υπεράκτια οικονομικά κέντρα.

³¹ Μπόλος, 2013

2.2 ΠΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΤΑΙ ΜΙΑ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η ίδρυση μιας υπεράκτιας εταιρείας έχει συγκεκριμένο σκοπό κυρίως βραχυπρόθεσμο. Σκοπός της είναι η απόκρυψη εισοδημάτων ή κερδών από διάφορες δραστηριότητες. Βασικό χαρακτηριστικό τους είναι ότι αυτές οι εταιρίες διαμεσολαβούν σε τριγωνικές συναλλαγές. Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των υπεράκτιων εταιρειών μπορούν να οδηγήσουν στην παρομοίωση τους με την μορφή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης Ε.Π.Ε . στην οποία όσοι διοικούν ευθύνονται μόνο για το ποσό της εταιρικής τους μερίδας. Το πιο αντιπροσωπευτικό χαρακτηριστικό των υπεράκτιων εταιριών είναι η προσφορά εχεμύθειας, απορρήτου, ανωνυμίας και εμπιστευτικότητας_κάτι που δεν είναι απαραίτητο προσόν για τις άλλου είδους εταιρίες. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό τους είναι επίσης η σύσταση τους που γίνεται σε γρήγορους ρυθμούς και με ελευθερία στη διαμόρφωση του καταστατικού της.

Επομένως, τα σημαντικότερα κριτήρια για την δημιουργία μιας υπεράκτιας εταιρίας είναι τα εξής³²:

- Γρήγορη σύσταση με χαμηλό κόστος, ελάχιστο απαιτούμενο εταιρικό κεφάλαιο κι εξαιρετικά περιορισμένες διατυπώσεις.
- Πλήρης ανωνυμία των πραγματικών μετόχων.
- Δυνατότητα σύστασης της εταιρίας με έναν μόνο μέτοχο.
- Μεταφορά των κερδών από υψηλά σε χαμηλά φορολογούμενες χώρες.
- Αποφυγή του πόθεν έσχες τόσο στην αγορά περιουσιακών στοιχείων όσο και στη νομιμοποίηση εσόδων από μη-νόμιμες δραστηριότητες.
- Αποφυγή της εργατικής κι ασφαλιστικής νομοθεσίας για επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται κι απασχολούν προσωπικό στο εξωτερικό.
- Αποφυγή δεσμεύσεων ατομικής περιουσίας, με τη διασφάλιση από μελλοντικές διεκδικήσεις δανειστών.
- Αποφυγή φορολογικών επιβαρύνσεων.
- Πλήρης απαλλαγή του φόρου κληρονομιάς, δωρεάς, μεταβίβασης και γονικής παροχής, σε περιπτώσεις ακινήτων.
- Αποφυγή διεκδικήσεων συζύγων σε περίπτωση διαζυγίου.
- Αποφυγή φόρου τόκων στις καταθέσεις.

³² Μπεζεντάκος, 2014

- Τραπεζικό απόρρητο που προστατεύει από ελέγχους.
- Μη ύπαρξη συναλλαγματικών περιορισμών

Ο βασικός λόγος σύστασης υπεράκτιων εταιριών είναι η αποφυγή των μεγάλων φορολογικών συντελεστών επί των κερδών, αλλά και αποφυγή της διπλής φορολόγησης του εισοδήματος, διότι κάθε κράτος μπορεί να φορολογεί σύμφωνα με τον τόπο κτήσης των κερδών αλλά και σύμφωνα με την ιθαγένεια, ενώ δεν έχουν υπογράψει όλες οι χώρες τη συμφωνία αποφυγής διπλής φορολόγησης.³³

Κατά κύριο λόγο η σύσταση μιας υπεράκτιας εταιρίας αποτελεί μέσο στρατηγικής φορολόγησης, δηλαδή οι εταιρίες προσπαθούν να φοροαποφύγουν χρησιμοποιώντας μια στρατηγική φορολόγησης. Θα πρέπει να διαχωριστεί η σημασία της λέξης φοροαποφυγή με την σημασία της λέξης φοροδιαφυγή.³⁴ Η φοροαποφυγή (tax avoidance) είναι ένα σύνολο νόμιμων ενεργειών οι οποίες αποβλέπουν στη μείωση ή την εξάλειψη οποιασδήποτε φορολογικής επιβάρυνσης μέσω μιας στρατηγικής που στηρίζεται σε κενά της εκάστοτε φορολογικής νομοθεσίας. Αντιθέτως, ο όρος φοροδιαφυγή (tax evasion) αναφέρεται σε ένα σύνολο παράνομων ενεργειών οι οποίες αποβλέπουν στη μείωση ή την εξάλειψη οποιασδήποτε φορολογικής υποχρέωσης. Η φοροδιαφυγή προϋποθέτει κατάχρηση των φορολογικών νόμων, κάτι που επιτυγχάνεται είτε με ψευδή οικονομικά δεδομένα τα οποία δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, είτε με την απόκρυψη στοιχείων που δείχνουν τα πραγματικά οικονομικά δεδομένα και από τα οποία θα προσδιορίσουν την επιβολή και το μέγεθος του φόρου.

Σημαντικός λόγος αποτελεί και η αποφυγή εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, καθώς μέσω μιας υπεράκτιας εταιρίας μπορούν να αποφύγουν την υποχρέωση καταβολής εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή άλλων εργοδοτικών εισφορών με αποτέλεσμα τη μείωση τους κόστους των εργαζομένων και την αποφυγή οποιασδήποτε σχετικής νομοθεσίας.³⁵ Μίσθωση υψηλόμισθου προσωπικού και παροχή υπηρεσιών ελευθέρων επαγγελματιών.

Το Τραπεζικό απόρρητο αποτελεί κι αυτό κριτήριο για την ίδρυση μιας υπεράκτιας εταιρίας, μεγάλα τραπεζικά ιδρύματα κατάφεραν να εγκατασταθούν και να

³³ Δουβή, 2008

³⁴ Μπεξεντάκος, 2014

³⁵ Δουβή, 2008

δραστηριοποιηθούν σε υπεράκτια οικονομικά κέντρα με αποκλειστικό σκοπό την παροχή εξιδεικευμένων τραπεζικών υπηρεσιών, όπως για παράδειγμα την εμπιστευτικότητα και την παροχή απορρήτου στους τραπεζικούς λογαριασμούς, μέσω του διαδικτύου.

Τριγωνικές συναλλαγές - αυτή η μέθοδος αποτελεί ένα από τους βασικότερους λόγους χρήσης υπεράκτιων εταιριών. Ο λόγος είναι ότι ανάλογα την συναλλαγή η υπεράκτια εταιρία έχει το ρόλο της ενδιάμεσης εταιρίας και ανάλογα όταν πρόκειται για εισαγωγή, υπερτιμολογεί με σκοπό την αύξηση του κόστους αγοράς και εν τέλει την μείωση του μικτού κέρδους, βέβαια η διαφορά μεταξύ αγοραίας τιμής και τιμής πώλησης από την υπεράκτια θα εμφανισθεί ως κέρδος στην υπεράκτια δικαιοδοσία, αλλά θα φορολογηθεί με ένα αρκετά μικρότερο φορολογικό συντελεστή. Ενώ όταν πρόκειται για εξαγωγή, υποτιμολογεί έτσι ώστε να μειώσει την αξία των πωλήσεων και συνεπώς το μικτό κέρδος. Αυτό έχει ως συνέπεια την αύξηση του μικτού περιθωρίου της υπεράκτιας η οποία όπως αναφέρθηκε θα φορολογηθεί με ένα μικρό συντελεστή. . Σε μία τριγωνική συναλλαγή ενεργούν τρία μέρη εγκατεστημένα σε διαφορετικά κράτη-μέλη. Με λίγα λόγια αποτελείται από τον τελικό παραλήπτη, το ενδιάμεσο πρόσωπο και τον αρχικό αποστολέα. Αυτό που πρέπει να σημειωθεί είναι ότι σε καμία περίπτωση μια τέτοια συναλλαγή δεν είναι παράνομη σαν πράξη, αλλά καθίσταται παράνομη όταν έχει σκοπό την απόκρυψη φορολογητέου εισοδήματος.

2.2.1 Χρήσεις Υπεράκτιων Εταιριών

Οι χρήσεις των υπεράκτιων εταιριών ποικίλουν και εξαρτώνται από τις δραστηριότητες που θέλει να πραγματοποιήσει ο κάθε επενδυτής. Κάποιες από τις χρήσεις των εξωχώριων εταιριών παρουσιάζονται στη συνέχεια³⁶:

Αναλυτικότερα:

- Για εισαγωγικές ή εξαγωγικές εταιρείες και διεθνείς εμπορικές δραστηριότητες, είτε εκτός της Ε.Ε. είτε εντός αυτής, οπότε γίνεται σύσταση εταιρίας με ΑΦΜ. Η Υπεράκτια Εταιρία μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ενδιάμεση εταιρία μεταξύ της μητρικής εταιρίας και τρίτων.

³⁶ www.offshoregreece.eu

- Για αγορά μετοχών και πραγματοποίηση συναφών επενδύσεων, είτε στο Χρηματιστήριο, είτε αλλού, όπου η Υπεράκτια Εταιρεία εμφανίζεται ως ο δικαιούχος και δεν κατονομάζεται το πραγματικό φυσικό πρόσωπο.
- Διεθνές εμπόριο, ιδίως όταν ο ιδιοκτήτης δεν έχει μόνιμη κατοικία.
- Προστασία των περιουσιακών στοιχείων.
- Για χρηματοδοτήσεις εταιρειών. Η Υπεράκτια Εταιρεία χρηματοδοτεί μία άλλη εταιρεία μέσω δανειοδότησης. Χρησιμοποιώντας την τακτική αυτή οι εταιρίες μπορούν να δανειοδοτούνται και να συγκεντρώνουν τους τόκους σε κράτη μηδενικής φορολογίας.
- Για εταιρείες παροχής υπηρεσιών και κατοχής πνευματικών δικαιωμάτων.
- Για αγορά ακινήτων (οικοπέδων, διαμερισμάτων, κτιρίων κλπ). Στην συγκεκριμένη περίπτωση, επειδή ο αγοραστής είναι αλλοδαπή εταιρεία, δεν υπόκειται στο πόθεν έσχες και στον φόρο μεταβίβασης.

Πέραν αυτών των χρήσεων, τα φορολογικά καταφύγια διαχρονικά παρέχουν κάποιες άλλες υπηρεσίες. Εξαρχής οι φορολογικοί παράδεισοι δημιουργήθηκαν για να προσφέρουν ελευθερία σε δραστηριότητες που είτε ήταν παράνομες είτε κατέληξαν. Τέτοιου είδους είναι οι ακόλουθες :

- **Χρηματοδότηση της τρομοκρατίας**
- **Απάτες**

2.3 ΙΔΡΥΣΗ ΜΙΑΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η ίδρυση μιας υπεράκτιας εταιρίας στην ουσία γίνεται για να υλοποιήσει κάποιους σκοπούς των επενδυτών. Στην ουσία λειτουργεί ως πύλη στην αποφυγή της φορολογίας μεταφέροντας τα κέρδη από χώρα σε χώρα. Σε αυτό το σημείο θα διευκρινιστεί το πόσο εύκολο είναι να ιδρύσει κάποιος μια τέτοια εταιρία.

Όταν οι επενδυτές αποφασίσουν σε ποίον φορολογικό παράδεισο θα γίνει η σύσταση της εταιρίας, βρίσκουν ένα πρόσωπο που διαμένει σε αυτή την χώρα που έχουν επιλέξει και το εξουσιοδοτούν ώστε να δημιουργήσει την εταιρία αντί για αυτούς. Εδώ θα πρέπει να επισημανθεί ότι το εξουσιοδοτημένο πρόσωπο μπορεί να είναι είτε φυσικό είτε νομικό. Θα πρέπει να συνταχθεί ένα καταστατικό στο οποίο

κατατίθεται στο αρμόδιο μητρώο εταιρειών, εγκρίνεται και επικυρώνεται από την αρμόδια αρχή. Στην συνέχεια επιλέγεται το όνομα που θα έχει αυτή η εταιρία, πληρώνονται τα τέλη ιδρύσεως και η εταιρία είναι έτοιμη να λειτουργήσει. Το εξουσιοδοτημένο πρόσωπο δεν έχει αναλάβει μόνο τη σύσταση της εταιρίας αλλά και να πληρώνει τα ετήσια τέλη στο κράτος ώστε να διατηρεί η εταιρία την ύπαρξη της.

Τα έγγραφα που χρειάζονται για την δημιουργία της είναι :

- **Το έγγραφο ιδρύσεως της εταιρείας**, το οποίο είναι γνωστό ως **Articles of Incorporation** ή ως **Memorandum of Association**, ανάλογα με την νομοθεσία την οποία ακολουθεί η εταιρεία και βεβαιώνει την ίδρυσή της. Στο έγγραφο αυτό αναφέρονται το όνομα της εταιρίας, ο τύπος των μετοχών της, οι δραστηριότητες που θα ασκήσει και ο σκοπός ίδρυσης της.
- **Ο εσωτερικός κανονισμός**, ο οποίος είναι γνωστός ως **By-laws**, ή **Articles of Association** και περιλαμβάνει τους κανόνες λειτουργίας. Καθορίζει επίσης τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμμετεχόντων.
- **Οι μετοχές ή τα πιστοποιητικά των μετοχών.**
- **Η σφραγίδα της εταιρείας.**
- **Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Δ.Σ. της εταιρείας**

Οι υπεράκτιες εταιρίες μπορούν να ιδρυθούν με έναν μόνο μέτοχο, βέβαια υπάρχουν και κάποιες εξαιρέσεις κρατών που για να ιδρυθεί μια εταιρία επιτρέπουν από δυο και πάνω μέτοχους. Όπως, επίσης και άλλες χώρες που επιτρέπουν να ιδρυθεί μια τέτοια εταιρία μόνο εάν ο μέτοχος είναι φυσικό πρόσωπο και όχι νομικό.

Το μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών αυτών είναι διηρημένο σε μετοχές ανώνυμες ή ονομαστικές. Στις περισσότερες περιπτώσεις δεν καθορίζεται κατώτατο όριο της ονομαστικής αξίας της μετοχής. Η έκδοση των μετοχών δεν είναι απαραίτητη, ούτε επιδρά επί του κύρους και της δυνατότητας να εκδοθούν είδη μετοχών (κοινές, προνομιούχες με ή χωρίς δικαίωμα ψήφου κ.τ.λ.) Κάθε μετοχή παρέχει:

(α) Δικαίωμα ψήφου στη γενική συνέλευση της εταιρείας,

(β) Αναλογικό ενδιαφέρον για την εταιρεία.³⁷

Για να ιδρυθεί δεν χρειάζεται να επενδυθεί μεγάλο κεφάλαιο, συνήθως ορίζεται ένα αρκετά χαμηλό, για παράδειγμα 1.000 δολάρια Η.Π.Α.. Αυτό που διευκολύνει είναι ότι μπορεί το εταιρικό κεφάλαιο να μην καταβληθεί σε τραπεζικό λογαριασμό καθώς δεν θα γίνει κάποιος έλεγχος από το κράτος.

Επιπροσθέτως οι νομοθεσίες των κρατών προέλευσης των υπεράκτιων εταιρειών δεν ορίζουν το ύψος του εταιρικού κεφαλαίου σε σχέση με το ύψος των επενδύσεων, του τζίρου ή των καθαρών κερδών της εταιρείας. Επίσης, πολλές νομοθεσίες επιτρέπουν το μετοχικό κεφάλαιο των εταιρειών να είναι καταβεβλημένο ακόμη και σε είδος ή σε νόμισμα διαφορετικό από το εγχώριο.

Όσον αφορά την τροποποίηση του καταστατικού, μπορούν να γίνουν οι ακόλουθες αλλαγές³⁸:

1. Μπορεί να πραγματοποιηθεί αύξηση μετοχικού κεφαλαίου δημιουργώντας νέες μετοχές
2. Αλλαγές στην ενοποίηση ή στη διαίρεση του συνόλου ή μέρους των μετοχών της σε μετοχές μεγαλύτερης αξίας από τις υφιστάμενες μετοχές της.
3. Στην υποδιαίρεση των μετοχών της, σε μετοχές μικρότερου ποσού από αυτό που καθορίζεται από τα άρθρα.

Την εξωχώρια εταιρία την διοικεί ένα διοικητικό συμβούλιο το οποίο σε κάποιες περιπτώσεις αποτελείται από μόνο έναν διευθυντή. Όμως, συνήθως το απαρτίζουν τρία άτομα άνω των δεκαοκτώ. Τα μέλη εκλέγονται από το διοικητικό συμβούλιο που είναι και το ανώτατο όργανο της εταιρίας.

³⁷ Μπώλος, 2013

³⁸ Μπώλος, 2013

2.4 ΜΟΡΦΕΣ ΥΠΕΡΑΚΤΙΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ

Οι μορφές των υπεράκτιων εταιρειών είναι πολλές και κάθε εταιρία επιλέγει τη μορφή της βάσει των δραστηριοτήτων που θέλει να πραγματοποιήσει. Επιπρόσθετα, ο επενδυτής λαμβάνει υπόψη το φορολογικό όφελος που του προσφέρεται και το πλεονέκτημα της κάθε φορολογικής δικαιοδοσίας.

Παρακάτω γίνεται μια ανάλυση των μορφών που μπορεί να έχει μια τέτοιου είδους εταιρία.³⁹

- Εταιρίες συμμετοχών ή χαρτοφυλακίου (Holding Companies)
- Εταιρίες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών (Finance Companies)
- Εταιρίες αδειών-δικαιωμάτων (Licensing Companies)
- Εμπορικές εταιρίες (Trading Companies)
- Εταιρίες παροχής διοικητικών υπηρεσιών (Administration Companies)
- Ναυτιλιακές εταιρίες (Shipping Companies) -Εμπιστεύματα (Trusts)
- Επενδυτικές εταιρίες (Investment Companies)
- Τραπεζικές εταιρίες (Banking Companies)
- Εταιρίες παροχής υπηρεσιών (Service Companies)
- Εταιρίες υβρίδια (Hybrid Companies)
- Εταιρίες αντιπροσώπευσης (Nominee Companies)
- Εταιρίες ασφαλειών (Insurance Companies)
- Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης (Limited Liability Companies)

Εταιρίες συμμετοχών ή χαρτοφυλακίου

Ο λόγος ύπαρξης των εταιριών χαρτοφυλακίου, όπου είναι εγκατεστημένες σε διεθνή υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα, είναι η χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων των υπεράκτιων εταιριών.

Η σύσταση εταιριών χαρτοφυλακίου ή επενδύσεων σε ένα φορολογικό παράδεισο βοηθούν την συγκέντρωση κεφαλαίων, ώστε το έσοδα να μην φορολογηθούν.

³⁹ Δουβής, 2008

Υπάρχουν δικαιοδοσίες που βοηθούν τα έσοδα και τους πληρωτέους τόκους να κατατεθούν σε αφορολόγητους τίτλους ή σε τραπεζικές καταθέσεις όπου οι τόκοι καταβάλλονται χωρίς κάποια φορολογική επιβάρυνση. Οι δραστηριότητες που διενεργούνται σε τρίτες χώρες συγκεντρώνονται σε μια υπεράκτια εταιρία είτε αυτή έχει υποκαταστήματα είτε έχει στην κατοχή της τις μετοχές των διεθνών θυγατρικών της που δραστηριοποιούνται σε τρίτες χώρες. Επίσης, οι επενδύσεις μπορούν να πάρουν πολλές μορφές όπως ανώνυμα χρεόγραφα, Swiss annuities⁴⁰ ή Swaps επιτοκίων και νομισμάτων.

Αρκετά υπεράκτια χρηματοοικονομικά κέντρα, παρέχουν ειδικά φορολογικά προνόμια σε εταιρίες συμμετοχών, μερικά από τα οποία είναι η αναβολή πληρωμής φόρου στα κεφαλαιακά κέρδη, η απουσία συναλλαγματικών ελέγχων και η αναβολή πληρωμής φόρου στα μερίσματα. Πιο συγκεκριμένα, τα μερίσματα που στέλνονται από τη θυγατρική στην υπεράκτια πρέπει είτε να απαλλάσσονται είτε να υπόκεινται σε χαμηλούς παρακρατούμενους φόρους, στο φορολογικό καθεστώς της θυγατρικής. Ακόμα, τα μερίσματα που στέλνονται από μια θυγατρική στην υπεράκτια, θα πρέπει είτε να απαλλάσσονται, είτε να υπόκεινται σε χαμηλούς παρακρατούμενους φόρους στο φορολογικό καθεστώς της εταιρίας συμμετοχών.⁴¹ Τα μερίσματα που πληρώνονται από την εταιρία συμμετοχών στην μητρική, θα πρέπει να απαλλάσσονται ή να υπόκεινται σε χαμηλούς παρακρατούμενους φόρους, στο φορολογικό καθεστώς της μητρικής ενώ και τα κέρδη της εταιρίας συμμετοχών, που προέρχονται από τη πώληση μετοχών της σε θυγατρική, θα πρέπει είτε να εξαιρούνται είτε να υποβάλλονται σε χαμηλό ποσοστό φορολόγησης, στη χώρα-έδρα της εταιρίας συμμετοχών, σύμφωνα με το φορολογικό καθεστώς που αυτή έχει.

Κάποιες από τις συνηθέστερες επιλογής τόπου εγκατάστασης για μια εταιρία συμμετοχών είναι η Αγγλία, το Λουξεμβούργο, η Δανία, το Γιβραλτάρ, η Ολλανδία, καθώς και οι Ολλανδικές Αντίλλες. Αυτές οι χώρες έχουν υπογράψει πολλαπλές συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας. Η Ολλανδία, καθώς και η Δανία, είναι δύο από τις καλύτερες επιλογές, λόγω των μοναδικών συμφωνιών που έχουν υπογράψει.

⁴⁰ Τύπος ασφάλειας ή επένδυση με τακτικό ετήσιο εισόδημα

⁴¹ Δουβής, 2008

Εμπορικές εταιρίες

Αυτό το είδος εταιρείας ασχολείται κυρίως με εισαγωγές και εξαγωγές. Η λειτουργία της εμπορικής υπεράκτιας εταιρείας είναι να δέχεται παραγγελίες κατευθείαν από τον πελάτη αλλά να στέλνει την παραγγελία στον πελάτη κατευθείαν από τον προμηθευτή. Κάνει πραγματικότητα την αποτελεσματική μεταφορά κερδών από δικαιοδοσίες υψηλής φορολογίας σε δικαιοδοσίες χαμηλής φορολογίας

Μια τέτοια εταιρία μπορεί να χρησιμοποιηθεί έτσι ώστε να μεταφέρει κέρδη από μια χώρα με υψηλή φορολογία σε μια χώρα με χαμηλότερη. Η εταιρία αυτή αγοράζει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες σε διαφοροποιημένες τιμές από έναν αντιπρόσωπο πουλώντας τα με κέρδος στην ξένη θυγατρική. Έτσι, η τιμή που θα πληρώσει η θυγατρική για την αγορά των προϊόντων, θα είναι πιο μεγάλη από τη τιμή που θα έπρεπε να πληρώσει αν είχε αγοράσει τα προϊόντα απευθείας, μειώνοντας με αυτόν τον τρόπο τα κέρδη της. Τα κέρδη της εξωχώριας από τη πώληση υπόκεινται σε φόρο με ειδικό φορολογικό συντελεστή που θα καταβαλλόταν στο υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο. Επομένως ένα μέρος του κέρδους, όπου σε διαφορετικές συνθήκες θα πραγματοποιούταν από την ξένη θυγατρική, μετακινείται από τη χώρα της θυγατρικής με υψηλή φορολογία, στην χώρα της εμπορικής εταιρίας με χαμηλή φορολογία.

Εταιρίες χρηματοοικονομικών υπηρεσιών

Αυτού του είδους εταιρείες στην ουσία διοχετεύουν δάνεια σε μια ξένη θυγατρική εταιρεία. Δηλαδή βοηθούν στην πιο αποτελεσματική μετακίνηση κερδών από την ξένη θυγατρική που είναι η δανειολήπτρια και ανήκει σε δικαιοδοσία υψηλής φορολογίας σε μία δικαιοδοσία χαμηλής φορολογίας. Ο τόκος και οι δόσεις αποπληρωμής του δανείου προς τη εξωχώρια εταιρία μειώνουν σημαντικά το φορολογητέο εισόδημα της δανειολήπτριας.

Ο στόχος μιας εταιρίας παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, που έχει έδρα σε ένα υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο είναι η παροχή δανείων σε μια ξένη

θυγατρική εταιρία. Οι παρακρατούμενοι φόροι είναι και οι μοναδικοί που συνεπάγονται οι πληρωμές τόκων από μια εταιρία, που λειτουργεί σε ξένη χώρα, προς τη συνδεδεμένη εταιρία παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Γενικότερα, υπάρχει μηδενικός ή ελάχιστος φόρος στους τόκους δανείων από ξένες πηγές, που λαμβάνεται από μια εταιρία παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών, με έδρα ένα υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο.

Το μειονέκτημα του σχήματος αυτού είναι ότι η χώρας έδρας της δανειολήπτριας εταιρείας επιβάλλουν την παρακράτηση φόρου σε ποσό του τόκου του δανείου. Προκειμένου λοιπόν να αποφευχθεί ή να μειωθεί η παρακράτηση φόρου που προκύπτει, όταν η δανειολήπτρια εταιρεία πληρώνει τόκο στο εξωτερικό, μεθοδεύεται η κατεύθυνση των κεφαλαίων του δανείου μέσω φιλικών χωρών, που διαθέτουν τις φορολογικές συμβάσεις που απαλλάσσουν ή μειώνουν τους παρακρατούμενους φόρους. Πολλές υπεράκτιες χώρες δεν απαιτούν τη διατήρηση των συγκεκριμένων δεικτών κεφαλαιακής επάρκειας, πράγμα που δίνει τη δυνατότητα στις εταιρίες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών να έχουν ελάχιστο ύψος ιδίων κεφαλαίων. Οι εταιρίες παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών έχουν σημαντική αξία, στη περίπτωση που μια χώρα έχει υψηλούς συντελεστές φορολόγησης εισοδήματος και μερισμάτων.

Ναυτιλιακές εταιρείες

Πολλές δικαιοδοσίες προσφέρουν ευνοϊκό κλίμα με διάφορες ελαφρύνσεις για τη σύσταση μιας ναυτιλιακής υπεράκτιας εταιρείας στο έδαφος τους. Επιτρέπει στους επιχειρηματίες να νηολογούν χωρίς να υπάρχουν περίπλοκες και χρονοβόρες διαδικασίες, με χαμηλό κόστος στα πλοία. Επιπλέον, παρέχει την δυνατότητα σε μη νόμιμα εγκατεστημένες εταιρίες να καταχωρούν πλοία σε ένα υπεράκτιο κέντρο χωρίς πολλές απαιτήσεις όπου οι εταιρίες αυτές θα αντιμετώπιζαν στην χώρα τους. Με αυτόν τον τρόπο τα κέρδη που αποκτούν οι υπεράκτιες εταιρίες εκτός δικαιοδοσίας θα υπόκεινται σε χαμηλή φορολογία. Σε άλλες περιπτώσεις, αυτοί οι ειδικοί χαμηλοί φορολογικοί συντελεστές δεν εφαρμόζονται σε ολόκληρο το εισόδημα που αποκτάται από την υπεράκτια εταιρία. Ένα μέρος του εισοδήματος

φορολογείται με ολόκληρο το συντελεστή κατά την πληρωμή του δικαιώματος χρήσης της σημαίας και της νηολόγησης.

Εταιρείες αδειών και δικαιωμάτων

Οι υπέρακτιες εταιρείες τέτοιας μορφής λειτουργούν σαν χορηγοί αδειών δικαιωμάτων σε ξένες θυγατρικές εταιρείες. Αυτό που κάνουν είναι να χρησιμοποιούνται σαν ενοίκιο με περιοδικές πληρωμές για να παραχωρούν δικαιώματα όπως, δικαίωμα ερασιτεχνίας, συγγραφικά δικαιώματα, συστήματα, εικόνες, επιστημονικές πληροφορίες. Αυτό το ενοίκιο αναφέρεται με τον αγγλικό όρο royalties και παρουσιάζεται σαν έξοδο της επιχείρησης όπου μειώνει τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. Με λίγα λόγια αυτό που γίνεται είναι να πληρώνει μια ξένη θυγατρική εταιρεία αυτό το ενοίκιο της υπεράκτιας εταιρείας. Τα κέρδη μετακινούνται από την ξένη θυγατρική στην υπεράκτια αδειών και δικαιωμάτων, αυτή με τη σειρά της θα καταβάλλει χαμηλό ή καθόλου φόρο επί των royalties που δέχεται.⁴²

Εταιρείες παροχής Διοικητικών υπηρεσιών

Τέτοιας μορφής εταιρεία συναντάται όταν υπάρχει μια μητρική και πολλές θυγατρικές δηλαδή όμιλος εταιριών, που παρέχουν διαφορετικές δραστηριότητες. Όμως την διαχείριση την έχει αναλάβει η μητρική εξωχώρια εταιρία τέτοιας μορφής. Το όφελος που υπάρχει είναι ότι γίνεται μεταφορά ακαθάριστου κέρδους στην εξωχώρια εταιρεία με αποτέλεσμα να μην φορολογείται ή η φορολογία να είναι πολύ χαμηλή.

Η ίδρυση κεντρικών γραφείων διοίκησης σε ένα υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο, είναι μια μέθοδος μεταφοράς των κερδών, όπου οι δραστηριότητες της διοίκησης και διαχείρισης του ομίλου αναλαμβάνονται από την υπεράκτια εταιρία

⁴² Δουβής, 2003

Διοίκησης-Διαχείρισης, η οποία παίρνει αμοιβή από τις ξένες θυγατρικές του ομίλου που έχουν την έδρα τους σε κράτη με υψηλότερους φορολογικούς συντελεστές. Η υπεράκτια εταιρία Διοίκησης-Διαχείρισης θα φορολογηθεί με χαμηλότερο συντελεστή ή και καθόλου για τα κέρδη της, στο υπεράκτιο χρηματοοικονομικό κέντρο που αυτή εδρεύει.

Εμπιστεύματα

Οι εταιρίες εμπιστευμάτων ή αλλιώς με τον αγγλικό όρο trust έχουν δημιουργηθεί για να προστατεύουν τα περιουσιακά στοιχεία. Αν μεταξύ της χώρας εγκατάστασης του υπεράκτιου εμπιστεύματος και της χώρας του διαθέτη είναι δυνατή η ανταλλαγή πληροφοριών, τότε εκείνη η χώρα δεν αποτελεί κατάλληλο μέρος για την εγκατάσταση μιας υπεράκτιας εταιρίας εμπιστευμάτων. Η σωστή επιλογή του διαχειριστή του εμπιστεύματος, αλλά και η επιλογή του κατάλληλου υπεράκτιου χρηματοοικονομικού κέντρου, αποτελούν καθοριστικούς παράγοντες για τη δημιουργία ενός εμπιστεύματος. Πιο συγκεκριμένα, η επιλογή της εταιρίας διαχείρισης ή της εταιρίας από την οποία θα εξουσιοδοτείται ο διαχειριστής, θα πρέπει να γίνει με βάση τη ακεραιότητα. Αρκετές εταιρίες που παρέχουν υπηρεσίες διαχείρισης, επιτρέπουν στις υπεράκτιες εταιρίες εμπιστευμάτων και στα περιουσιακά τους στοιχεία, να μετεγκαθίστανται ταχύτατα, στη περίπτωση εκδήλωσης πολιτικής αναταραχής στο υπεράκτιο κέντρο, σε ένα άλλο χωρίς ιδιαίτερο κόστος. Αυτός είναι ο λόγος που είναι σημαντική η επιλογή μιας εταιρίας διαχείρισης, η οποία συνδέεται με άλλα υπεράκτια κέντρα, για τη μεταφορά της υπεράκτιας εταιρίας εμπιστευμάτων από ένα κέντρο σε ένα άλλο. Πολλές από αυτές παρέχουν τέτοιου είδους υπηρεσίες, σε συνδυασμό με διαμονή σε ασφαλή δικαιοδοσία και επιλογή μεταφοράς της έδρας της υπεράκτιας εταιρίας εμπιστευμάτων, μέσω διεθνών διασυνδέσεων που αυτές έχουν, είτε με αλλαγή της έδρας της διοίκησης κι ελέγχου της υπεράκτιας εταιρίας εμπιστευμάτων, ανεξαρτήτως από την έδρα του διαχειριστή.

Ένα εμπίστευμα απαρτίζεται από το διαθέτη – settlor ,ο οποίος μεταφέρει τα περιουσιακά του στοιχεία στην εταιρεία εμπιστευμάτων, το διαχειριστή –trustees, που διοικεί, το θεματοφύλακα – custodian και τον δικαιούχο – beneficiary που λαμβάνει

τα οφέλη που προέρχονται από την εταιρεία εμπιστευμάτων. Αυτή η μορφή εταιρείας δεν έχει νομικό πρόσωπο και έτσι τα περιουσιακά της στοιχεία τα κατέχει ο διαχειριστής που μπορεί να είναι είτε φυσικό πρόσωπο είτε η εταιρεία. Για να ιδρυθεί μια υπεράκτια εταιρεία-εμπίστευμα θα πρέπει να υπάρχει έγγραφη συμφωνία. Πολλά κράτη όπως η Γερμανία και η Γαλλία δεν αναγνωρίζουν αυτή τη μορφή εταιρείας.⁴³ Η χρήση της εταιρείας εμπιστεύματος είναι η απόκρυψη ταυτότητας του βρώμικου χρήματος. Σε πολλές περιπτώσεις ο διαθέτης είναι το ίδιο πρόσωπο με τον δικαιούχο.

Εταιρίες συμμετοχών

Ο λόγος ίδρυσης των εταιριών συμμετοχών, όπου είναι εγκατεστημένες σε διεθνή υπεράκτια κέντρα, είναι η χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων των υπεράκτιων εταιριών. Οι δραστηριότητες σε τρίτες χώρες μιας εταιρίας, συγκεντρώνονται σε μια υπεράκτια εταιρία η οποία λειτουργεί ως εταιρία εκκαθάρισης των κερδών, με στόχο την συσσώρευσή τους και στη συνέχεια την επανεπένδυσή τους και επεκτείνονται σε άλλες χώρες με μειωμένους φορολογικούς συντελεστές. Η συνηθέστερη πρακτική των εταιριών συμμετοχών, είναι να αξιοποιούν θυγατρικές εταιρίες σε τρίτες χώρες, και όχι τόσο υποκαταστήματα.⁴⁴ Το κέρδος που λαμβάνουν οι κάτοχοι εξωχώριας εταιρείας συμμετοχών είναι η αναβολή του φόρου επί των μερισμάτων, αναβολή της πληρωμής του φόρου στα κεφαλαιακά κέρδη και η απουσία ελέγχου των συναλλαγών.

Μερικές από τις συνηθέστερες τοποθεσίες εγκατάστασης για μια εταιρία συμμετοχών είναι η Αγγλία, το Λουξεμβούργο, η Δανία, το Γιβραλτάρ, η Ολλανδία, καθώς και οι Ολλανδικές Αντίλλες. Αυτές οι χώρες έχουν υπογράψει πολλαπλές συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας. Η Ολλανδία, καθώς και η Δανία, είναι δύο από τις καλύτερες επιλογές, λόγω των μοναδικών συμφωνιών που έχουν υπογράψει, αλλά και η Αγγλία, η οποία σύμφωνα με τις δομές της, τα μερίσματα προς πληρωμή, οπουδήποτε και να κατευθύνονται, δεν υφίστανται καθόλου παρακρατούμενους φόρους στην επικράτειά της.

⁴³ Δουβής, 2003

⁴⁴ Lucy Komisar, 2005

Τραπεζικές εταιρείες

Με το πέρασμα των χρόνων όλο και πιο πολλά τραπεζικά ιδρύματα λειτουργούν ως φορολογικά καταφύγια σε διάφορα υπαράκτια κέντρα. Το κυριότερο που έχουν καταφέρει είναι ότι οι τόκοι που καταβάλλουν απαλλάσσονται από την παρακράτηση φόρου. Επίσης, χρησιμοποιούνται για να χρηματοδοτούν ξένες εταιρείες και αυτές έχουν βάση κάποιο φορολογικό παράδεισο, η οποία χρηματοδότηση δεν υπόκειται σε κανέναν κρατικό έλεγχο.

Εταιρείες αντιπροσώπευσης

Μια εγχώρια εταιρεία επενδύει χρήματα σε μια εξωχώρια εταιρεία αντιπροσώπευσης. Στην ουσία η εγχώρια εταιρεία λειτουργεί ως αντιπρόσωπος της εξωχώριας. Οι υπεράκτιες εταιρείες όπως έχουμε αναφέρει αποσκοπούν στο όσο το δυνατόν μεγαλύτερο κέρδος που προϋποθέτει χαμηλότερη φορολογία. Έτσι λοιπόν αυτές οι εταιρείες δημιουργήθηκαν διότι πολλά κράτη αντέδρασαν κι ξεκίνησαν να βάζουν κάποια εμπόδια στην ίδρυση εξωχώριων εταιρειών. Η εκπρόσωπος εταιρεία συνάπτει ένα συμφωνητικό αντιπροσώπευσης με την εξωχώρια εταιρεία, όπου ορίζεται η αμοιβή της ως προμήθεια επί των συναλλαγών σε ποσοστό ύψους 3%-5%.

Η εγχώρια εταιρεία επομένως, αντιπροσωπεύει την εξωχώρια σε όλες τις συναλλαγές της και αναλαμβάνει δραστηριότητες όπως τη διαφήμιση της εταιρίας, την τιμολόγηση, την λογιστική παρακολούθηση κλπ., το οποίο και έχει σαν αποτέλεσμα τα στοιχεία της εξωχώριας να μην εμφανίζονται στα τιμολόγια που εκδίδει η εταιρεία αντιπροσώπευσης. Επομένως, στα βιβλία του πελάτη θα απεικονίζονται μόνο τα στοιχεία της αντιπροσώπου. Κάτι το οποίο είναι πολύ θετικό διότι πολλές εταιρίες δεν θέλουν να είναι εμφανής η συναλλαγή τους με μια εξωχώρια εταιρεία.

Εταιρίες υβρίδια

Το είδος αυτό εταιρείας δημιουργείται από συνδυασμό εταιρειών. Ο συνδυασμός εταιρειών μπορεί να προέρχεται για παράδειγμα από μια μορφή εταιρείας περιορισμένης ευθύνης ,που απαρτίζεται από τους εταίρους που καταβάλλουν το μερίδιο τους. Όταν γίνει η συνεισφορά του κάθε εταίρου στην εταιρεία, η εταιρεία δημιουργείται και αναμένονται τα κέρδη από τις δραστηριότητες που ασκεί η εταιρεία. Το κέρδος επιστρέφει στους εταίρους. Από την άλλη υπάρχουν και οι εταιρείες παροχής εγγυήσεων που εμφανίζονται κυρίως στο Ηνωμένο Βασίλειο. Λειτουργεί όπως και με την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης με την διαφορά ότι οι εταίροι δεν είναι υποχρεωμένοι να καταβάλουν εξ αρχής ένα ποσό που αντιπροσωπεύει το μερίδιο τους στην εταιρεία. Υποχρεούνται μόνο να καταβάλουν ένα χρηματικό ποσό στην περίπτωση εμφάνισης ελλειπών ρευστότητας. Έτσι με το συνδυασμό αυτών των δυο εταιριών δημιουργείται η εταιρία υβρίδιο.

Εταιρίες Ασφαλειών

Παρά το γεγονός ότι η ασφάλιση ως προϊόν υπάρχει εδώ και αιώνες, η χρήση της στον διεθνή φορολογικό σχεδιασμό είναι πρόσφατη. Διάφοροι διεθνείς οργανισμοί έχουν αναπτύξει την πρακτική συνδυασμού ενός υφιστάμενου εμπιστεύματος, το οποίο δεν είναι νέο υπεράκτιο προϊόν, με πολιτική ασφάλιση. Τα δυο αυτά προϊόντα συνδυαστικά δίνουν νέες ευκαιρίες. Τα ασφαλιστικά συμβόλαια προσφέρονται από μεγάλες ασφαλιστικές εταιρίες, οι οποίες έχουν την έδρα τους τόσο εγχώρια όσο και εξωχώρια. Για να ασφαλιστεί κάποιος σε μια τέτοια εταιρία πληρώνει ένα απλό ή σύνθετο ασφάλιστρο. Η ασφαλιστική εταιρία παίρνει ένα μέρος του ασφάλιστρου και προβαίνει σε ασφάλιση, η ασφάλιση αυτή κοστίζει μόνο ένα μικρό μέρος του ασφάλιστρου που καταβλήθηκε. Ακολούθως, η ασφαλιστική εταιρία αφού κάνει στην ασφάλιση, τοποθετεί το υπόλοιπο ποσό μαζί με τα δικά της επενδυτικά κεφάλαια και πραγματοποιεί επενδύσεις χαμηλού κινδύνου.

Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης

Οι αμερικάνικες εταιρίες περιορισμένης ευθύνης (Limited Liability Company), ιδρύονται με βάση τους κανονισμούς του IRS⁴⁵ και προσφέρουν μια αξιόλογη λύση καθώς συνδυάζουν το πλεονέκτημα της περιορισμένης ευθύνης ως εταιρίες, ενώ παράλληλα φορολογούνται ως συνεταιρισμοί (pass-through entities, δηλαδή φορολογούνται οι μέτοχοι κι όχι η εταιρία). Μια εταιρία περιορισμένης ευθύνης για να μπορέσει να έχει το pass – thru πλεονέκτημα, θα πρέπει σύμφωνα με τους κανονισμούς του IRS, να μην ισχύουν περισσότερα από τα παρακάτω τέσσερα χαρακτηριστικά: συνέχεια ζωής, περιορισμένη ευθύνη, ελεύθερη μεταβίβαση ποσοστού συμμετοχής, κεντροποίηση διεύθυνσης εργασιών.

2.5 ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Οι τομείς που μπορεί να δραστηριοποιηθεί ένας επενδυτής, όταν αποφασίσει να ιδρύσει μια εξωχώρια εταιρία είναι πολλοί και ακολουθούν περιληπτικά παρακάτω.⁴⁶

- Αγορά και ανέγερση ακινήτων
- Χρηματιστηριακές συναλλαγές
- Ναυτιλιακές εργασίες στις υπεράκτιες ναυτιλιακές εταιρείες. Μέσω των σημαιών ευκαιρίας παρέχεται η δυνατότητα λειτουργίας με λιγότερο αυστηρές απαιτήσεις συγκριτικά με αυτές στην Ελλάδα.
- Εμπορικές συναλλαγές (εισαγωγές-εξαγωγές) μέσω τριγωνικών ή και περισσότερων σχημάτων. Σκοπός είναι η υπερτιμολόγηση των εισαγωγών και η υποτιμολόγηση των εξαγωγών.
- Αμοιβές υψηλόβαθμων στελεχών
- Κατοχή σκαφών αναψυχής (κυρίως μεγάλης αξίας) και αεροπλάνων

⁴⁵ Internal Revenue Service, <https://www.irs.gov/>

⁴⁶ Νεγκάκης Χρήστος

- Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας και αποζημιώσεις που αφορούν τη χρησιμοποίηση τεχνικής βοήθειας ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων κτλ καθώς επίσης και έξοδα διοικητικής υποστήριξης, οργάνωσης, αναδιοργάνωσης και γενικά άλλων υπηρεσιών.
- Οι αλλοδαπές εμποροβιομηχανίες και ναυτιλιακές επιχειρήσεις παντός τύπου και μορφής που έχουν εγκαταστήσει γραφεία στη χώρα μας, με βάση τις διατάξεις του α.ν. 378/1968 λειτουργούν ως εξωχώριες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3.1 ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗ

3.1.1 Ορισμός

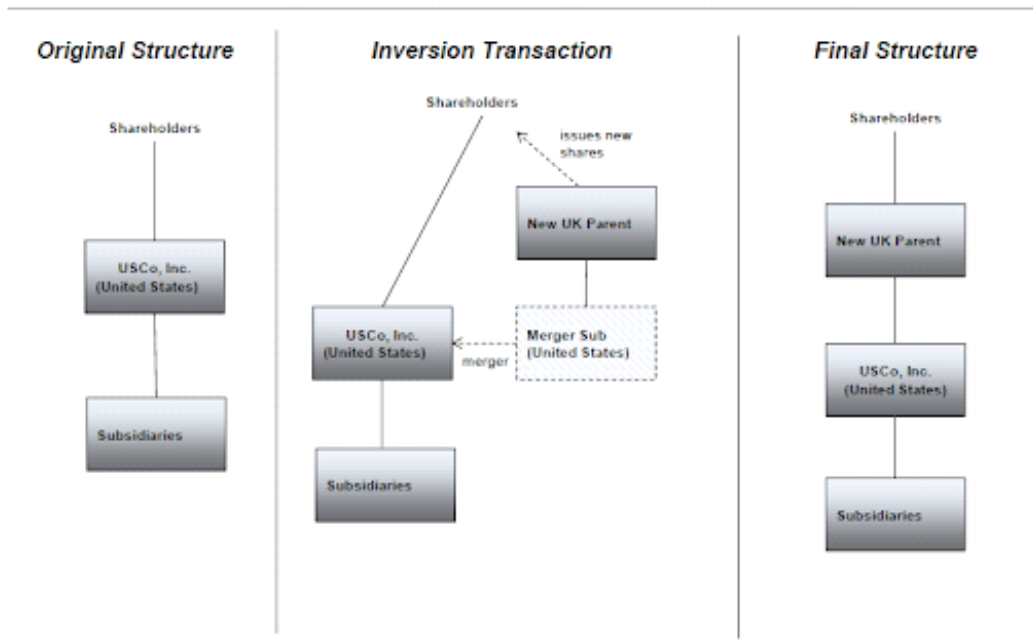
Εταιρική αναστροφή ονομάζεται η μέθοδος σύμφωνα με την οποία μία εταιρεία μεταφέρει την έδρα της μητρικής της εταιρείας σε μια δικαιοδοσία χαμηλού φορολογικού συντελεστή και ευνοϊκού φορολογικού συστήματος. Με βάση το υπουργείο οικονομικών των Η.Π.Α μια εταιρική αναστροφή ορίζεται ως : Συναλλαγή μέσω της οποίας τροποποιείται η εταιρική δομή ενός πολυεθνικού ομίλου με έδρα μια χώρα υψηλής φορολογίας όπως οι Η.Π.Α. έτσι ώστε μια νέα ξένη εταιρεία που έχει ως έδρα μια χώρα χαμηλής φορολογίας να αντικαταστήσει την μητρική των Η.Π.Α. ως μητρική εταιρεία.⁴⁷ Ο στόχος των εταιρειών που κάνουν χρήση αυτής της στρατηγικής είναι να μεγιστοποιούν τα κέρδη που αποκτούν μέσω των δραστηριοτήτων τους αποφεύγοντας να πληρώνουν τους φόρους που τους αναλογούν. Οι ανεστραμμένες εταιρείες κερδίζουν δεκάδες εκατομμύρια μέσω αυτής μεθόδου αυτής.

Θεωρούμε ότι υπάρχει εταιρική αναστροφή όταν μια πολυεθνική εταιρεία, θεωρείται στο φορολογικό σύστημα ως ξένη εταιρεία, παρόλο που οι μέτοχοι της παλαιάς θα διατηρούν περισσότερο από το 50% της νέας εταιρείας.⁴⁸ Στην ουσία μια εταιρική αναστροφή αλλάζει τον τρόπο με τον οποίο φορολογούνται τα έσοδα της εταιρείας. Η φορολογική κατοικία μιας εταιρείας θεωρείται η χώρα που εδρεύει η μητρική της εταιρεία. Στην Αμερική όταν μια πολυεθνική εταιρεία διατηρεί την μητρική της στην Αμερική οι φόροι που θα πρέπει να καταβάλλει είναι και για το εισόδημα που αποκτήθηκε στην Αμερική αλλά και για το ξένο εισόδημα που αποκτά σε μια ξένη χώρα. Βέβαια στην Αμερική υπάρχει η δυνατότητα να αναβάλλουν τους φόρους από τα περισσότερα ξένα εισοδήματα που αποκτούν εφόσον τα έσοδα αυτά επιστρέψουν στις Η.Π.Α..

⁴⁷ Cathy Hwang Stanford University, 2016

⁴⁸ CONGRESS OF THE UNITED STATES, CONGRESSIONAL BUDGET OFFICE, 2017

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.

ΠΗΓΗ: Tax Structuring: A Primer on Inversions

3.2.1 Ιστορική αναδρομή

Το φαινόμενο της εταιρικής αναστροφής δεν είναι πρωτόγνωρο, έχει κάνει την εμφάνιση του αρκετά χρόνια πριν. Οι πρώτες αναφορές για εταιρική αναστροφή έγιναν το 1983 και γίνονται αναφορές μέχρι και σήμερα. Με το πέρασμα των χρόνων η δημιουργία μίας αναστροφής γίνεται άλλοτε εντονότερη ενώ άλλοτε παρουσιάζει ύφεση.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται αυτές οι περιόδους που χωρίζονται σε δυο σκέλη:

Το ένα σκέλος αφορά την περίοδο πριν από το 2014 και το άλλο μετά το 2014.

Στρατηγική αναστροφής πριν το 2014

Η πρώτη δραστηριότητα αναστροφής παρατηρήθηκε το 1982 της πολύ μεγάλης εταιρείας McDermott, όπου μετέφερε τη μητρική εταιρεία του Ομίλου της στον Παναμά και μετά ξανά εμφανίστηκε το 1999. Όπως παρατηρούμε στις αρχές, η στρατηγική της αναστροφής αυξανόταν με γοργούς ρυθμούς. Το 2003 αναμενόταν

μια καινούργια νομοθεσία που καθιστούσε πιο δύσκολο να θεωρηθεί μία εταιρεία ως ξένη, αυτό δημιούργησε μια στασιμότητα στην δημιουργία μιας εταιρικής αναστροφής. Επίσης, το 2004 θεσπίστηκε ο νόμος για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας που έθεσε νέους περιορισμούς. Το 2004 το Κογκρέσο για να περιορίσει τις φορολογικές αναστροφές χορήγησε ένα νόμο για τον επαναπατρισμό, αυτός ο νόμος θα δημιουργούσε νέες θέσεις εργασίας, φορολογώντας τα επαναπατρισμένα μερίσματα με συντελεστή 5,25%.⁴⁹ Η διακοπή αυτή δεν ήταν και πολύ επιτυχής και δεν είχε ως αποτέλεσμα να ωφελήσει την Αμερικάνικη οικονομία. Βάσει των μελετών που πραγματοποιήθηκαν ο επαναπατρισμός δεν δημιούργησε νέες θέσεις εργασίας ή επενδύσεις όπως ήταν αναμενόμενο. Αυτό που είχε παρατηρηθεί ήταν ότι τα επιπλέον έσοδα χρησιμοποιήθηκαν για μερίσματα και επαναγορά μεριδίων. Έτσι η δραστηριότητα της αναστροφής δεν άργησε να ξαναεμφανισθεί. Το 2005 παρατηρήθηκε ξανά μια αυξητική τάση οπότε το 2012 σημειώθηκε ο μεγαλύτερος αριθμός αναστροφής εταιρειών σε σύνολο 7.⁵⁰

Σημαντικό ρόλο παίζει και η οικονομική σημασία της αναστροφής, όχι μόνο ο αριθμός των εταιρειών που αναστράφηκαν. Για παράδειγμα το 1999 φαίνεται να αναστράφηκαν πολλές εταιρείες που το σύνολο των περιουσιακών τους στοιχείων ήταν μόνο 13δισ. δολάρια πριν την αναστροφή. Ενώ το 2001 το σύνολο των εταιρειών που αναστράφηκαν ήταν σχετικά μικρό με 3 μόνο εταιρείες, τα συνολικά ωστόσο περιουσιακά τους στοιχεία έφταναν τα 22δισ. δολάρια.

Συνοψίζοντας, αυτό που παρατηρούμε για τις δραστηριότητες αναστροφής που πραγματοποιήθηκαν πριν το 2014 είναι ότι υπήρχαν κάποιες διακυμάνσεις. Η δραστηριότητα αναστροφής αυξανόταν σταθερά πριν τον αμερικανικό νόμο για τη δημιουργία θέσεων εργασίας, έπειτα η δραστηριότητα μειώθηκε έως το 2012 οπότε ξεκίνησε μια αυξητική τάση.

Στρατηγική αναστροφής μετά το 2014

Το 2014 10 εταιρίες ανακοίνωσαν ότι σκέφτονταν να αναστραφούν, με ένα

⁴⁹ CONGRESS OF THE UNITED STATES, CONGRESSIONAL BUDGET OFFICE, 2017

⁵⁰ CONGRESS OF THE UNITED STATES, CONGRESSIONAL BUDGET OFFICE, 2017

σύνολο περιουσιακών στοιχείων ύψους 300δισ δολάρια. Εκείνο τον καιρό η γνωστή εταιρία Burger King ανακοίνωσε ότι θα αναστραφεί στο Οντάριο μέσω μιας εξαγοράς ύψους 11δισ δολαρίων της εταιρίας Tim Hortons.

Την περίοδο μετά το 2014 παρατηρούμε λοιπόν κάποιες διαφορές. Το πρώτο που μπορεί να παρατηρήσει κάποιος είναι το συνολικό ποσό των αφορολόγητων ξένων κερδών που δεν επέστρεψαν στην Αμερική. Αυτό είναι γνωστό ως επενδυθέντα κέρδη (permanently reinvested earnings PRE) και ήταν αρκετά πιο μεγάλο από το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων των προηγούμενων ετών.

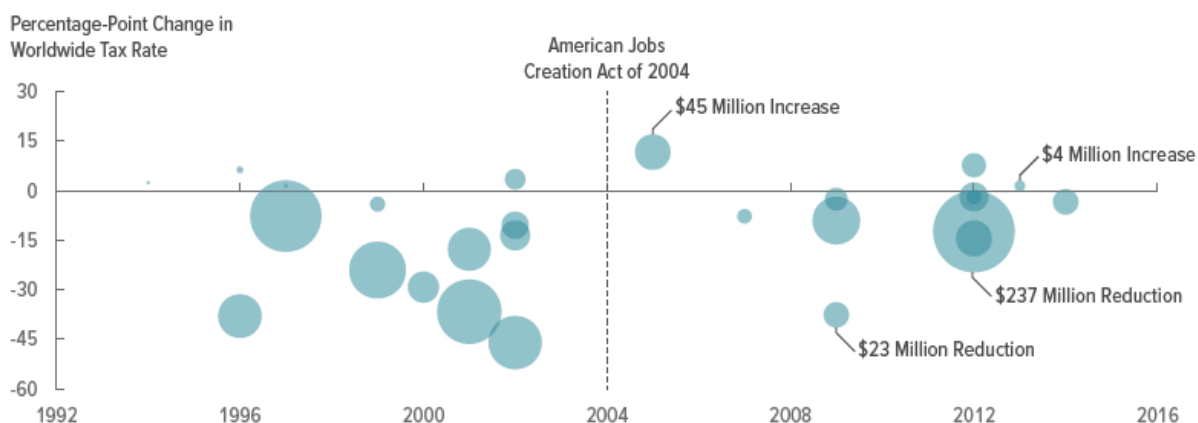
Δεύτερον το σύνολο των στοιχείων του ενεργητικού των 10 αυτών εταιρειών πριν την αναστροφή ήταν υψηλότερο από αυτό των 48 εταιρειών που ολοκλήρωσαν την αναστροφή τους από το 1994 έως το 2013. Επίσης, το 2014, η κυβέρνηση του προέδρου Ομπάμα θέλησε να προτείνει κανόνες που θα περιόριζαν την εταιρική αναστροφή. Έτσι το Υπουργείο Οικονομικών κάλεσε το Κογκρέσο να εγκρίνει νομοθεσία κατά της αναστροφής με πρόταση τεσσάρων νοοσχεδίων.⁵¹ Το 2014 λοιπόν το Υπουργείο Οικονομικών και η Υπηρεσία Εσωτερικών Προσόδων (IRS) ανακοίνωσε αποτελεσματικούς δεσμευτικούς κανονισμούς που μείωσαν μερικά από τα φορολογικά οφέλη των αναστροφών.

Ο Πρόεδρος Obama θέλησε να ξαναφέρει στο προσκήνιο το θέμα των αναστροφών το 2015, σημειώνοντας ότι «οι εκπρόσωποι ομάδων συμφερόντων έχουν παραπλανήσει τον Κώδικα Φορολογίας με κενά που επιτρέπουν σε ορισμένες εταιρείες να μην πληρώνουν τίποτα ενώ άλλοι πληρώνουν πλήρη φορτία» ζητώντας «το κλείσιμο κενών», ώστε να σταματήσουμε να επιβραβεύουμε εταιρείες που κρατούν κέρδη στο εξωτερικό που επενδύουν στην Αμερική.⁵² Φτάνοντας στο 2016 το Υπουργείο Οικονομικών θέτει προσωρινούς κανονισμούς κατά των εταιρικών αναστροφών και προτείνει άλλους κανονισμούς για την αντιμετώπιση της χρήσης ενδοεταιρικού δανείου για την μετατόπιση κέρδους.

⁵¹ Cathy Hwang Stanford University, 2017

⁵² CONGRESS OF THE UNITED STATES, CONGRESSIONAL BUDGET OFFICE, 2017

ΠΙΝΑΚΑ 4.

ΠΗΓΗ: Congressional Budget Office computations based on financial reports filed with the Securities and Exchange Commission

3.2 ΤΡΟΠΟΙ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗΣ

Όπως έχει προαναφερθεί, μια αναστροφή προσελκύει τις εταιρείες διότι τους παρέχετε η δυνατότητα να μεγιστοποιήσουν τα κέρδη τους μέσω της αποφυγής φορολογίας. Οι τρόποι επίτευξης αυτής της στρατηγικής είναι διάφοροι. Το κίνητρο ωστόσο για την συνεχή αύξηση των εταιρικών αναστροφών δεν είναι μόνο το κέρδος λόγω χαμηλής φορολογίας αλλά και η ανταγωνιστικότητα. Για παράδειγμα αν μια εταιρία δεν μετατοπίσει την μητρική της σε μια δικαιοδοσία χαμηλής φορολογίας, θα το κάνει μια άλλη εταιρεία που ίσως είναι ο ανταγωνιστής της, με φυσικό αποτέλεσμα η πρώτη να πλήττεται.

Να υπενθυμισθεί στο σημείο αυτό ότι εταιρική αναστροφή πραγματοποιείται όταν μια πολυεθνική εταιρεία μετατοπίζει τη μητρική της εταιρεία σε μια ξένη χώρα, συνήθως χωρίς να αλλάξει ή αλλάζοντας ελάχιστα τη δραστηριότητα της. Μια εταιρεία εάν έχει την μητρική της για παράδειγμα στην Αμερική θα φορολογηθεί για το εισόδημα που έχει αποκτήσει στα σύνορα της Αμερικής, αλλά και για το εισόδημα που έχει αποκτήσει σε κάποια ξένη χώρα. Όταν αυτή η εταιρεία μεταφέρει την μητρική της εταιρίας εκτός συνόρων, κάπου με χαμηλή φορολογία, τότε θα

φορολογηθεί μόνο για τα έσοδα που αποκτήθηκαν στην Αμερική.

Στην Αμερική για να θεωρηθεί μια εταιρεία ως ξένη μετά από μια συγχώνευση θα πρέπει να κατέχουν το 80% της εταιρείας που συγχωνεύτηκε οι μέτοχοι της παλαιάς εταιρείας. Εταιρική αναστροφή έχουμε όταν μια εταιρεία ενσωματώσει μια άλλη εταιρεία, η οποία έχει την έδρα της σε άλλη χώρα. Τέτοιο παράδειγμα είναι εταιρεία Actavis, η οποία ενσωμάτωσε στη δομή της εταιρείας της την Warner Chilcott plc της Ιρλανδίας.⁵³ Με την πράξη αυτή, η Actavis, μετέφερε την έδρα της από τη Νεβάδα στην Ιρλανδία αναμένοντας την μείωση στον πραγματικό φορολογικό συντελεστή από 28% σε περίπου 17%. Αυτό που πρέπει να σημειώσουμε είναι ότι οι συγχωνεύσεις εταιρειών δεν θεωρούνται καθαρή εταιρική αναστροφή.

Ένας άλλος τρόπος εταιρικής αναστροφής μπορεί να υπάρξει με μεταφορά κέρδους μέσω του ενδοεταιρικού χρέους. Σε πολλές χώρες δίνεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις να λαμβάνουν ως έξοδο τις πληρωμές των τόκων από χρέος. Με αυτόν τον τρόπο μπορούν να μετατοπίσουν το κέρδος τους. Ο τρόπος με τον οποίο μια εταιρεία μπορεί να βγάλει κέρδος από αυτό δεν είναι και πολύ δύσκολος. Μια θυγατρική εταιρεία που έχει την έδρα της σε κάποιο κράτος χαμηλής φορολογίας μπορεί να δανείσει μια άλλη θυγατρική που ανήκει σε μια δικαιοδοσία υψηλής φορολογίας, με αυτόν τον τρόπο της παρέχεται η δυνατότητα να μειώσει τις πληρωμές των τόκων για το δάνειο. Οι συνέπειες που ακολουθούν μετά από έναν τέτοιο δανεισμό όπως είναι να μειωθεί το εισόδημα της θυγατρικής που βρίσκεται σε χώρα με υψηλή φορολογία, λόγω του ότι οι τόκοι δανείου θεωρούνται έξοδο, και να αυξηθεί το εισόδημα της θυγατρικής που βρίσκεται σε χώρα χαμηλής φορολογίας. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη συνολική μείωση της φορολογίας της πολυεθνικής εταιρείας. Όσον αφορά τις Η.Π.Α. αυτές φορολογούν άμεσα τα έσοδα από τόκους θυγατρικών εταιρειών των εταιριών που βρίσκονται στις Η.Π.Α. από ξένες επιχειρήσεις. Γι' αυτό η δυνατότητα εφαρμογής αυτής της στρατηγικής είναι πιο περιορισμένη.

Μια μελέτη που διεξήχθη το 2002 διαπίστωσε ότι οι περισσότερες εταιρείες είχαν φορολογικό όφελος με την αναστροφή χρέους. Εξαιτίας της αυξημένης τάσης των εταιρειών να αναστρέφονται μέσω χρέους, το 2014 στην Αμερική προσπάθησαν να

⁵³ Cathy Hwang Stanford University, 2017

σκεφτούν τρόπους να τις περιορίσουν.⁵⁴ Τελικά αυτοί οι κανονισμοί τέθηκαν σε εφαρμογή το 2016, πραγματοποιώντας κάποιες εκπτώσεις από τόκους που εκκρίπουν από τη φορολογία. Με αυτόν τον τρόπο επιθυμούσαν όχι μόνο να περιορίσουν τον αριθμό των εταιρειών που επιθυμούσαν να αναστραφούν, όσο και τους τύπους των εταιρειών που επιλέγουν να πραγματοποιήσουν μια εταιρική αναστροφή.

Επιπρόσθετα, παρέχεται στις εταιρείες το πλεονέκτημα να αποφύγουν να πληρώσουν τους φόρους στις Η.Π.Α. από εισόδημα που έχει αποκτηθεί σε χώρες εκτός συνόρων και δεν έχουν επιστρέψει ακόμα στις Η.Π.Α.. Δημιουργείται έτσι η δυνατότητα να αποφευχθούν οι πληρωμές αμερικανικών φόρων για τα ξένα κέρδη είτε με τη μετατόπιση του κέρδους μέσω της μεταφοράς νέας ξένης εταιρείας προς τις Η.Π.Α. (αυτή η διαδικασία είναι γνωστή ως δάνεια horscotch), είτε επιτρέποντας στην εταιρεία να αλλάξει ιδιοκτησία μιας ξένης θυγατρικής από την αμερικανική εταιρεία προς την νέα μητρική.

Επίσης, οι εταιρείες μπορούν να αυξήσουν τα κέρδη τους με τη χρήση της τιμής μεταφοράς. Με λίγα λόγια μία πολυεθνική εταιρεία μπορεί να πουλάει από τη μία της θυγατρική σε άλλη με μία καθορισμένη τιμή. Η μεταφοράς καθορίζεται από μια πολυεθνική εταιρεία που πουλάει αγαθά ή υπηρεσίες από τη μία της θυγατρική στην άλλη. Για παράδειγμα, μια πολυεθνική πουλάει με μία χαμηλότερη τιμή από την πραγματική στη θυγατρική της. Ως συνέπεια θα φέρει τη μείωση στα δικά της έσοδα, αλλά θα αυξήσει το κέρδος της άλλης θυγατρικής και εν τέλει θα μειώσει τους συνολικούς φόρους που θα έχει ως οφειλή.

3.3 ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

Οι εταιρικές αναστροφές ελκύουν κυρίως συγκεκριμένους κλάδους βιομηχανίας. Από το 1982 έως το 2016 από τις 60 αναστροφές που έχουν πραγματοποιηθεί, το 40% αφορά 3 βιομηχανικούς κλάδους. Οι κλάδοι που παρατηρείται μεγαλύτερη κινητικότητα στις εταιρικές αναστροφές είναι οι φαρμακευτικές, ασφαλιστικές και πετρελαϊκές βιομηχανίες. Τα κέρδη των φαρμακευτικών βιομηχανιών προέρχονται κυρίως από ξένα έσοδα. Αυτό σημαίνει ότι έχουν την δυνατότητα να μην πληρώνουν

⁵⁴Cathy Hwang, 2014

εταιρικούς φόρους, διότι όσο πιο μεγάλα τα κέρδη που προέρχονται από ξένα κέρδη τόσο αυτά δεν θα φορολογούνται εντός συνόρων. Παρά τα φορολογικά οφέλη των αναστροφών στις φαρμακευτικές, ασφαλιστικές και πετρελαϊκές βιομηχανίες, η δραστηριότητα αναστροφής ήταν μικρή σε σχέση με το μέγεθος αυτών των τομέων. Ακόμη και μεταξύ των φαρμακευτικών εταιρειών - ο κλάδος που έχει βιώσει τις περισσότερες αναστροφές είναι ένα σχετικά μικρό μερίδιο της βιομηχανίας. Το 2011, οι εννέα φαρμακευτικές εταιρείες που θα ολοκληρώσουν τελικά την αναστροφή τους μέχρι το τέλος του 2015 θα κατέχουν μόλις το 3% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων των εταιρειών.⁵⁵

3.4 ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΑΝΑΣΤΡΑΦΕΙ ΜΙΑ ΕΤΑΙΡΙΑ

Πολλά κράτη, όπως για παράδειγμα η Αμερική, παρέχουν ένα σύστημα φορολογίας για τις επιχειρήσεις που τις προκαλεί να μετακινήσουν την έδρα τους. Τα κίνητρα που συντελούν στην αλλαγή κατοικίας μια εταιρείας είναι αρκετά.

Πρώτον ένας υψηλός συντελεστής φορολογίας για τις εταιρείες που μπορεί να φθάνει έως και το 35%. Ο συντελεστής φορολογίας εταιρειών της Αμερικής είναι από τους υψηλότερους που υπάρχουν μεταξύ των κρατών.

Δεύτερον, ένα παγκόσμιο φορολογικό σύστημα που φορολογεί το εισόδημα πολυεθνικών εταιρειών με έδρα τους την Αμερική όταν επαναπατριστούν. Λόγω του παγκόσμιου αυτού φορολογικού συστήματος που υπάρχει στην Αμερική, οι πολυεθνικές εταιρείες φορολογούνται και για το εισόδημα που αποκτάται στα εδάφη της Αμερικής αλλά και για το εισόδημα που αποκτάται σε κάποια ξένη χώρα. Αυτό συμβαίνει όταν η έδρα της πολυεθνικής είναι η Αμερική. Το ξένο εισόδημα φορολογείται από τις Ηνωμένες πολιτείες όταν επιστρέψει στην μητρική της δηλαδή επαναπατριστεί. Όμως στις εταιρείες παρέχονται κάποιες φορολογικές πιστώσεις για τους φόρους που καταβάλουν για το ξένο εισόδημα, στις χώρες όπου αποκτήθηκε. Για παράδειγμα αν μια αμερικάνικη εταιρεία αποκτά ξένο εισόδημα 1.000 δολαρίων και υποθέσουμε ένα ξένο φορολογικό συντελεστή 10%, στο ξένο φορολογικό σύστημα θα οφείλει 100 δολάρια και στις Ηνωμένες Πολιτείες 250 δολάρια. Το ποσό αυτό προκύπτει από 35% εταιρικό φορολογικό συντελεστή που υπάρχει στην

⁵⁵ CONGRESS OF THE UNITED STATES, CONGRESSIONAL BUDGET OFFICE, 2017

Αμερική δηλαδή 350 δολάρια αφαιρώντας το φόρο που έχει καταβληθεί στη ξένη χώρα, δηλαδή 350 δολάρια μείων 100 δολάρια.

Βέβαια το αμερικάνικο φορολογικό σύστημα παρέχει κάποιες αναβολές φόρων στις εταιρείες που ανήκουν στο αμερικάνικο κράτος. Οι φορολογικές αναβολές αφορούν κάποια συγκεκριμένα εταιρικά έσοδα μέχρι να πάρουν την μορφή μερισμάτων. Την αναβολή μπορούν να την χρησιμοποιήσουν μόνο οι εταιρείες που αποκτούν ξένο κέρδος σε κάποια από τις θυγατρικές της που είναι εγκατεστημένες σε μια ξένη χώρα. Για να γίνει πιο κατανοητό τι νοείται μια αναβολή φόρου παρουσιάζεται ένα παράδειγμα μιας υποθετικής θυγατρικής αμερικάνικης επιχείρησης. Αν υποθέσουμε ότι αυτή η θυγατρική της αμερικάνικης εταιρείας έχει κέρδη 1.600 δολάρια τα οποία αποκτήθηκαν σε ξένη χώρα με έναν συντελεστή ξένης φορολογίας 20%. Οι φόροι που θα πρέπει να καταβληθούν στην ξένη χώρα θα είναι επομένως 320 δολάρια (1.600 δολάρια επί το 20% του φόρου). Η θυγατρική επιθυμεί να παραχωρήσει 600 δολάρια στην αμερικάνικη μητρική της για τη διάθεση μερισμάτων. Η αμερικάνικη μητρική εταιρεία θα οφείλει να πληρώσει στο αμερικάνικο κράτος τους φόρους που αναλογούν για τα 600 δολάρια που είναι τα μερίσματα της θυγατρικής της. Ωστόσο είναι επιλέξιμη για να διεκδικήσει μια ξένη φορολογική πίστωση για τους φόρους εισοδήματος από αλλοδαπούς που η θυγατρική της κατέβαλε για τα 600 δολάρια. Η μητρική δεν είναι υπόχρεη για τα υπόλοιπα 100 δολάρια εφόσον δεν έχουν επιστραφεί ως μερίσματα στην μητρική της Αμερικής⁵⁶.

Δεδομένου ότι η αλλοδαπή φορολογική πίστωση αποσκοπεί στην ελάφρυνση της διπλής φορολογίας σε διεθνές επίπεδο και όχι στη μείωση των φορολογικών υποχρεώσεων των ΗΠΑ στα κέρδη που κερδίζονται εντός των Ηνωμένων Πολιτειών, η εξωτερική φορολογική πίστωση περιορίζεται στη φορολογική οφειλή των ΗΠΑ σε εισόδημα από αλλοδαπούς πόρους. Ας συνεχίσουμε το παραπάνω παράδειγμα: μια αμερικανική επιχείρηση με 1.600 δολάρια ξένων εισοδημάτων που αντιμετωπίζει φορολογικό συντελεστή 35% των Ηνωμένων Πολιτειών έχει ένα ξένο όριο φορολογικής πίστωσης ύψους 560 δολαρίων (1.600 δολάρια επί το 35% του αμερικάνικου εταιρικού φορολογικού συντελεστή). Εάν η επιχείρηση πληρώσει φόρους εισοδήματος ξένου εισοδήματος κάτω των 560 δολάρια, τότε η επιχείρηση θα δικαιούται να απαιτήσει ξένες φορολογικές πιστώσεις για όλους τους ξένους φόρους

⁵⁶ Mihir A., Desai James R., Hines Jr, 2002

που κατέβαλε. Εάν, ωστόσο, η εταιρεία πληρώσει 600 δολάρια ξένων φόρων, τότε θα επιτρέπεται να απαιτούνται όχι περισσότερο από 560 δολάρια ξένων φορολογικών πιστώσεων.

Οι φορολογούμενοι των οποίων οι αλλοδαπές φορολογικές καταβολές υπερβαίνουν το όριο της φορολογικής οφειλής στο εξωτερικό θεωρείται ότι έχουν «υπερβολικές φορολογικές ελαφρύνσεις», οι υπερβάσεις των φορολογικών πιστώσεων στο εξωτερικό αντιπροσωπεύουν το τμήμα των εξωτερικών φορολογικών πληρωμών που υπερβαίνουν τις φορολογικές υποχρεώσεις των ΗΠΑ που δημιουργούνται από τα εισοδήματά τους από το εξωτερικό.⁵⁷ Οι φορολογούμενοι των οποίων οι αλλοδαπές φορολογικές επιβαρύνσεις είναι μικρότερες από τα όρια φορολογίας των ξένων φόρων θεωρείται ότι έχουν «ελλειμματικές φορολογικές ελαφρύνσεις». Ο αμερικανικός νόμος επιτρέπει στους φορολογούμενους να χρησιμοποιούν υπερβολικές φορολογικές ελαφρύνσεις σε ένα χρόνο για να μειώσουν τις αμερικανικές φορολογικές υποχρεώσεις τους σε εισόδημα αλλοδαπής προέλευσης τα δύο προηγούμενα έτη ή σε οποιοδήποτε από τα επόμενα πέντε έτη.

Πριν την αναστροφή, η αμερικανική μητρική εταιρεία εισπράττει μερίσματα από αλλοδαπές επιχειρήσεις, ενώ μετά την αντιστροφή, τα μερίσματα από ξένες επιχειρήσεις, καθώς και από αμερικανικές επιχειρήσεις, εισπράττονται από τη μητρική εταιρεία. Η δομή αυτή είναι επωφελής εφόσον οι τυχόν παρακρατούμενοι φόροι ή άλλες επιβαρύνσεις που σχετίζονται με τις πληρωμές μερισμάτων προς τη μητρική εταιρεία, η οποία δεν έχει εταιρικό φόρο εισοδήματος, είναι μικρότερες από τις δαπάνες που σχετίζονται με τη φορολόγηση των ξένων εισοδημάτων από τις ΗΠΑ. Έτσι, βάσει αυτού του διεθνούς φορολογικού συστήματος, αν μια πολυεθνική εδρεύει σε μια ξένη δικαιοδοσία τότε το εισόδημα που αποκτάται απαλλάσσεται από το φόρο. Σε αυτήν την περίπτωση θα φορολογηθεί μόνο για το εισόδημα που αποκτήθηκε για δραστηριότητες εντός των Ηνωμένων Πολιτειών.⁵⁸

Επειδή οι Ηνωμένες Πολιτείες φορολογούν τα εισοδήματα με υψηλό επιτόκιο, όταν επαναπατρίζονται, οι εταιρίες μπορούν να αναβάλουν την καταβολή του αμερικανικού φόρου διατηρώντας το εισόδημα ξένου εισοδήματος στο εξωτερικό. Εκτιμάται πρόσφατα ότι οι αμερικανικές εταιρείες διατήρησαν περίπου 2

⁵⁷ Mihir A., Desai James R., Hines Jr, 2002

⁵⁸ U.S. Department of the Treasury, Office of Tax Policy, Corporate Inversion Transactions: Tax Policy Implications (Washington: May, 2002)

τρισεκατομμύρια ξένα εισοδήματα στο εξωτερικό, καταβάλλοντας φόρους στις ΗΠΑ κατά τον επαναπατρισμό. Ωστόσο, για το λόγο ότι οι πολυεθνικές προσπαθούν να αποφύγουν το αμερικάνικο σύστημα που φορολογεί το ξένο εισόδημα όταν αυτό επαναπατριστεί έχουν έρθει αντιμέτωποι με το να παγιδεύσουν τα έσοδα τους στο εξωτερικό. Τα έσοδα αυτά παγιδεύονται διότι δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για μερίσματα ή για επαναγορά μετοχών.⁵⁹ Τα κεφάλαια βρίσκονται σε αμερικάνικα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα τα οποία για τις πολυεθνικές εταιρείες είναι περιορισμένα στη χρήση. Τα κεφάλαια είναι περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης που αυξάνουν την πιστοληπτική ικανότητα της επιχείρησης. Όμως δεν είναι εφικτό να επιστραφούν ως μετρητά στους μετόχους ως μερίσματα ή επαναγορά μετοχών αποφεύγοντας την φορολογία.

Με τη στρατηγική της εταιρικής αναστροφής ο κίνδυνος να παγιδευτούν τα κέρδη μηδενίζεται. Αυτό επιτυγχάνεται με τη δημιουργία μιας μητρικής ξένης εταιρείας όπου οι υπάρχουσες θυγατρικές της μπορούν να δανείσουν την νέα μητρική, αποφεύγοντας την αμερικανική εταιρεία και συνεπώς το φόρο που θα όφειλε όταν θα επαναπατρίζονταν τα κέρδη. Έτσι δημιουργείται η δυνατότητα ξεπερνώντας την αμερικάνικη εταιρεία να είναι διαθέσιμα για χρήση αυτά τα κεφάλαια.

Κάτι ακόμη που κάνει ελκυστική την εταιρική αναστροφή είναι η ευκολία στη μετατόπιση εισοδήματος από μια χώρα με φορολογία. Τα κέρδη μειώνονται εικονικά μέσω της χρήσης δανείου μεταξύ της μητρικής και των θυγατρικών.⁶⁰ Αυτό συμβαίνει με την αξιοποίηση της αμερικάνικης εταιρείας μέσω εσωτερικών δανείων εντός της πολυεθνικής εταιρείας με βάση τα όρια που καθορίζονται από τους κανόνες απομείωσης των κερδών του Κώδικα Εσωτερικού Εισοδήματος.

⁶⁰ CONGRESS OF THE UNITED STATES, CONGRESSIONAL BUDGET OFFICE, 2017

3.5 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗΣ

Για να γίνει πιο κατανοητό, παρουσιάζεται στην συνέχεια ένα παράδειγμα μιας Αμερικανικής και μιας Ιρλανδικής εταιρείας χωρίς και με την χρήση της εταιρικής αναστροφής. Μια Αμερικανική πολυεθνική εταιρεία αποκτά εισόδημα από την Αμερικανική της εταιρεία 80.000 και από την Ιρλανδική της 60.000 δολάρια. Αντίστοιχα μια Ιρλανδική πολυεθνική εταιρεία αποκτά εισόδημα από την Αμερικανική της εταιρεία εισόδημα 40.000 και από την Ιρλανδική της 70.000. Η Αμερική έχει συντελεστή φορολογίας 35% και η Ιρλανδία 12%.

Στον παρακάτω πίνακα 5. παρουσιάζονται τα αποτελέσματα

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.

	ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ	ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΜΕ ΑΝΤΙΣΤΡΟΦΗ
ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ			
1.Εισόδημα από Αμερική	80.000.000\$	28.000.000\$	28.000.000\$
2. Εισόδημα από Ιρλανδία	60.000.000	21.000.000	7.200.000
ΙΡΛΑΝΔΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ			
1.Εισόδημα από Αμερική	40.000.000\$	15.000.000\$	15.000.000\$
2.Εισόδημα από Ιρλανδία	70.000.000	8.400.000	8.400.000
ΣΥΝΟΛΟ		72.400.000	58.600.000

Στη συνέχεια αναλύονται σε δυο διαφορετικές περιπτώσεις:

1. Η πρώτη περίπτωση είναι αυτής με τη φορολογία χωρίς την μέθοδο αναστροφής και 2. με την μέθοδο αναστροφής.

ΧΩΡΙΣ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗ: Παρατηρούμε ότι η Αμερικανική πολυεθνική εταιρεία πληρώνει στο Αμερικανικό κράτος 28.000.000 \$ ($80.000.000 \cdot 35\%$) φόρο για εισόδημα που προήλθε από την Αμερική. Ωστόσο θα πληρώσει 7.200.000 ($60.000.000 \cdot 12\%$) φόρο στην Ιρλανδική κυβέρνηση για το εισόδημα Ιρλανδικής προέλευσης αλλά και 21.000.000 ($60.000.000 \cdot 35\%$) φόρο στην Αμερική για το εισόδημα που προήλθε από την Ιρλανδία. Παρόλα αυτά η Αμερικανική πολυεθνική μπορεί να ζητήσει καταβολή φόρου 7.200.000 από την Ιρλανδική κυβέρνηση έναντι της φορολογικής οφειλής ύψους 28.000.000 δολαρίων προς την κυβέρνηση των ΗΠΑ, με αποτέλεσμα την καταβολή καθαρού φόρου ύψους 20.800.000\$ ($28.000.000 - 7.200.000$).

Απ' την άλλη η Ιρλανδική πολυεθνική εταιρεία δεν πληρώνει φόρο για το εισόδημα που προήλθε από την Αμερική λόγω της εδαφικής φορολογικής πολιτικής και 15.000.000 ($40.000.000 \cdot 35\%$) φόρο στην Αμερικανική χώρα για εισόδημα από την Αμερική. Ενώ για το εισόδημα που αποκτήθηκε από την Ιρλανδία θα πληρώσει φόρο ύψους 8.400.000 ($70.000.000 \cdot 12\%$) και στην Αμερική δεν θα πληρώσει κανένα φόρο γιατί το εισόδημα δεν αποκτήθηκε εκεί.

ΜΕ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗ: Η συνδεδεμένη εταιρεία θα πληρώσει φόρο ύψους 28.000.000 ($80.000.000 \cdot 35\%$) στο Αμερικανικό κράτος για εισόδημα που προέρχεται από την παλαιότερη Αμερικανική εταιρεία, ενώ θα πληρώσει φόρο μόνο στο Ιρλανδικό κράτος ύψους 7.200.000 ($60.000.000 \cdot 12\%$) για το εισόδημα που προήλθε από την Ιρλανδία της παλαιότερης Αμερικανικής πολυεθνικής. Όσον αφορά την παλαιά Ιρλανδική πολυεθνική θα πληρώσει στην Αμερική 15.000.000 ($40.000.000 \cdot 35\%$) φόρο για εισόδημα που αποκτήθηκε στην Αμερική και 8.400.000 ($70.000.000 \cdot 12\%$) φόρο για εισόδημα που αποκτήθηκε στην Ιρλανδία.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ: Αρχικά υπάρχει μια διαφορά στο φόρο που πληρώνουν οι εταιρείες που δεν αναστρέφονται, με τον φόρο που πληρώνουν αφού αναστραφούν. Ο φόρος που αναλογεί στην πολυεθνική χωρίς αναστροφή είναι 72.400.000, ενώ ο φόρος μετά την αναστροφή είναι 58.600.000. Αυτό σημαίνει ότι με τη χρήση της εταιρικής αναστροφής η πολυεθνική έχει κέρδος 13.800.000 (72.400.000-58.600.000). Το κέρδος αυτό προκύπτει από το φόρο που θα πλήρωνε η πολυεθνική ύψους 21.000.000 από το εισόδημα ύψους 60.000.000 που αποκτήθηκε στην Ιρλανδία και φορολογήθηκε στην Αμερική με συντελεστή φορολογίας 35%. Ενώ τώρα αυτό το εισόδημα θα φορολογηθεί μόνο στην Ιρλανδία με φορολογικό συντελεστή 12%. Δηλαδή η διαφορά στο φορολογικό συντελεστή είναι 23% (35%-12%) και το ποσό της φορολογικής αποταμίευσης είναι 13.800.00 (60.000.000*23%).

Αυτό το παράδειγμα επισημαίνει μια σημαντική αρχή. Η Αμερικανική πολυεθνική μπορεί να έχει εισόδημα από την Αμερική και εισόδημα από την Ιρλανδία. Ομοίως, η ιρλανδική εταιρεία μπορεί επίσης να έχει εισόδημα από την Αμερική και έσοδα από την Ιρλανδία. Δεν είναι δυνατόν όλες αυτές οι τέσσερις κατηγορίες εσόδων να εξοικονομήσουν φόρο εισοδήματος. Οποιοδήποτε εισόδημα από την Αμερική φορολογείται πάντοτε με φορολογικό συντελεστή 35%. Δεν υπάρχει ευκαιρία εξοικονόμησης φόρων. Το εισόδημα της ιρλανδικής εταιρείας της Ιρλανδικής πολυεθνικής δεν μπορεί να εξοικονομήσει φόρο εισοδήματος επειδή δεν υπόκειται στη φορολογία των ΗΠΑ. Μόνο το εισόδημα που προέρχεται από την ιρλανδική προέλευση της αμερικανικής εταιρείας μπορεί να οδηγήσει σε εξοικονόμηση φόρων. Αυτή η κατηγορία εισοδήματος υπόκειται στην αμερικανική φορολογία χωρίς εταιρική αναστροφή, αλλά είναι πέρα από την δικαιοδοσία της κυβέρνησης των ΗΠΑ με μια εταιρική αντιστροφή. Με αυτή την έννοια, η πραγματική φορολογική εξοικονόμηση μέσω μιας εταιρικής αναστροφής μπορεί να είναι περιορισμένη. Οποιοσδήποτε φορολογούμενος σχεδιάζει μια εταιρική αναστροφή πρέπει να γνωρίζει την πηγή της φορολογικής αποταμίευσης. Το παράδειγμα αυτό μας κάνει πιο κατανοητό πως μια αλλαγή έδρας από την Αμερική στην Ιρλανδία εξοικονομεί χρήματα. Αυτό είναι που έλκει και τις πολυεθνικές εταιρίες να προβούν σε μια τέτοια μέθοδο.

3.6 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΑΝΑΣΤΡΟΦΗΣ

Στον τομέα της διεθνούς φορολογίας, οι εταιρικές συγχωνεύσεις και εξαγορές με αλλοδαπές οντότητες είναι συνήθεις επιχειρηματικές δραστηριότητες που προάγουν την οικονομική αποδοτικότητα. Δυστυχώς, κατά την τελευταία δεκαετία η μέθοδος αυτή έχει καταστρατηγηθεί για να καταστεί καθεστώς φοροαποφυγής. Για να περιοριστούν οι φοροαποφυγές η Αμερική προχώρησε στην εξέδωση κάποιων κανονισμών:

Το 2004 το Κογκρέσο ενέκρινε τον κανόνα **7874** και η Υπηρεσία Εσωτερικών Εισοδήματος το 2014 το νόμο **2014-52** και την ανακοίνωση **IR 2015 -195** το 2015.

Το 2016 υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ δημοσίευσε τους κανονισμούς **TD 9761**. Επιβάλλονται επίσης κυρώσεις σε όσους κάνουν κατάχρηση του φορολογικού νόμου. Οι νέοι κανονισμοί αφορούν τον φόρο επί των αδιανέμητων ξένων κερδών, το μέγεθος της νέας συνδυασμένης αλλοδαπής εταιρείας και τα διαιτητικά δάνεια μετά την αναστροφή.

3.6.1 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 7874

Λόγω των μεγάλων εσόδων από εταιρικούς φόρους που δεν καταβάλλονταν στις Ηνωμένες Πολιτείες από τις εταιρείες που έκαναν χρήση της εταιρικής αναστροφής, η κυβέρνηση του Ομπάμα επιθύμησε να θέσει νέους κανονισμούς. Το 2004 με την έκδοση του νόμου περί δημιουργίας θέσεων εργασίας είχαν διακοπεί για λίγο οι αναστροφές. Πάνω σε αυτόν το νόμο έχει δημιουργηθεί η ενότητα 7874 που αφορά αποκλειστικά τις αναστροφές. Η ενότητα 7874 αφορά συναλλαγές αναστροφής ή εκπατρισμού ξένων εταιρειών ,είτε είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, είτε όχι, οι οποίες αποκτούν τα περιουσιακά στοιχεία μιας αμερικάνικης εταιρείας.⁶¹ Η εφαρμογή της ενότητας 7874 εξαρτάται από το ποσοστό που κατέχουν οι μέτοχοι.

Όπως έχουμε αναφέρει για να εφαρμοστεί ο κανονισμός αυτός θα πρέπει μια εταιρεία που ανοίκει σε μία ξένη χώρα να αποκτήσει περιουσιακά στοιχεία από μια Αμερικάνικη εταιρεία. Σαφώς όμως θα πρέπει να πληρούνται και κάποιοι όροι, όπως

⁶¹ Jefferson P. VanderWolk, 2010

το ότι θα πρέπει οι παλιοί μέτοχοι της αμερικάνικης εταιρείας να κατέχουν τουλάχιστον το 60% της νέας ξένης εταιρείας. Επίσης ο εταιρικός όμιλος που ελέγχεται από την ξένη εταιρεία μετά την εξαγορά δεν έχει επιχειρηματικές δραστηριότητες στη χώρα σύστασης της ξένης, οι οποίες είναι σημαντικές σε σύγκριση με τις συνολικές επιχειρηματικές δραστηριότητες του ομίλου παγκοσμίως. Εάν το επίπεδο της κυριότητας κυμαίνεται μεταξύ 60% και 80%, το καταστατικό επιβάλλει ειδική απαίτηση αναγνώρισης κερδών στην εγχώρια Αμερικάνικη εταιρεία και σε κάθε σχετική εγχώρια οντότητα για τη δεκαετή περίοδο που ακολουθεί την απόκτηση. Αν το επίπεδο της ιδιοκτησιακής συνέχειας είναι 80% ή περισσότερο, το καταστατικό δεν επιβάλλει την απαίτηση αναγνώρισης ειδικού κέρδους, αλλά θεωρεί ότι η ξένη εταιρεία είναι εγχώρια για όλους τους σκοπούς του Κώδικα.⁶² Το άρθρο 7874 αναφέρει τι είναι το κέρδος αναστροφής και διευκρινίζει ποιες εταιρείες θεωρούνται ξένες. Σαν κέρδος αναστροφής αναφέρεται το κέρδος το οποίο αποκτά μια εταιρεία σε μια χρονική περίοδο λόγω της μεταβίβασης περιουσιακών στοιχείων από την εγχώρια εταιρεία σε εκείνη που έχει μεταναστεύσει. Σε γενικές γραμμές, μια υποκατάστατη αλλοδαπή εταιρεία είναι ξένη εταιρεία που έχει αποκτήσει το σύνολο των μετοχών ή των περιουσιακών στοιχείων μιας εγχώριας εταιρείας ή εταιρικής σχέσης εάν μετά την απόκτηση τουλάχιστον 60% του μετοχικού κεφαλαίου της αλλοδαπής εταιρείας ανήκει σε πρώην μετόχους ή εταίρους της εγχώριας οικονομικής οντότητας λόγω του μετοχικού κεφαλαίου ή των συμμετοχών τους στην εγχώρια οντότητα και εφόσον ο όμιλος δεν έχει επιχειρηματικές δραστηριότητες στη χώρα σύστασης του αλλοδαπού αγοραστή που είναι σημαντικές σε σύγκριση με τις παγκόσμιες δραστηριότητες της ομάδας.⁶³ Με λίγα λόγια, η υποκατάστατη ξένη εταιρεία είναι η εταιρεία εκτός συνόρων Αμερικής, η νέα ξένη μητρική. Η εκπατρισμένη εταιρεία είναι η εγχώρια, η πρώην μητρική των Ηνωμένων Πολιτειών, και το κέρδος αναστροφής είναι το εισόδημα και το κέρδος της εγχώριας εταιρείας και των θυγατρικών της στις Η.Π.Α. που προκύπτουν από μεταφορές προς αλλοδαπά πρόσωπα.

Το άρθρο 7874 δεν είναι και τόσο σωστό και σαφές ως προς την αντιμετώπιση των εταιρικών αναστροφών. Το άρθρο καθορίζει πότε μια εταιρεία θεωρείται ξένη ή εγχώρια με βάση τις μετοχές που κατέχουν. Θέτει το ποσοστό 80% των μετοχών που

⁶² Jefferson P. VanderWolk, 2010

⁶³ Jefferson P. VanderWolk, 2010

θα πρέπει να κατέχουν οι παλαιοί μέτοχοι της αμερικάνικης μητρικής στη νέα ξένη εταιρεία. Με αυτό τον τρόπο έχουμε αναφέρει ότι με βάση το άρθρο 7874 η ξένη εταιρεία μεταχειρίζεται ως εγχώρια. Το πρόβλημα προκύπτει όταν οι μέτοχοι της παλαιάς εταιρείας κατέχουν ως πούμε το 79%. Με αυτό το ποσοστό κατοχής η εταιρεία έχει άλλη μεταχείριση, αφού η εταιρεία θεωρείται ξένη και δεν φορολογείται στις Η.Π.Α.

Ωστόσο, υπάρχει μια εκδοχή που μπορούμε να παρατηρήσουμε την επιρροή που είχε το άρθρο 7874 στις εταιρείες που ήταν μέλη του δείκτη S&P500. Μετά την ισχύ αυτού του άρθρου δεν παρατηρήθηκε καμιά αναστροφή από τις εταιρείες που άνηκαν στο δείκτη, ενώ πριν την εφαρμογή παρατηρήθηκε μετακίνηση 5 εταιρειών. Αυτό σημαίνει ότι το άρθρο 7874 επηρέασε σε μεγάλο βαθμό τις μετακινήσεις του δείκτη αυτού.

3.6.2 ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΑ 7874

Ο κανόνας 7874 ενεργοποιείται μόνο ως συνέπεια κάποιων πράξεων. Ο 7874 είναι πολύ συγκεκριμένος και για να γίνει χρήση του προϋποτίθενται τα παρακάτω. Μετά την αλλαγή γονέα, η νέα ξένη μητρική εταιρεία και η θυγατρική της δεν θα ασκούν σημαντικές επιχειρηματικές δραστηριότητες στην πατρίδα τους, σε σύγκριση με τις συνολικές επιχειρηματικές δραστηριότητες του ομίλου.⁶⁴ Σύμφωνα με την Υπηρεσία Εσωτερικού Εισοδήματος το αν μια δραστηριότητα ανήκει στις σημαντικές επιχειρηματικές δραστηριότητες καθορίζεται από το εάν οι εταιρείες υπερβούν το κατώτατο όριο ή όχι που έχει οριοθετηθεί. Το πώς ορίζεται αν μια επιχείρηση ασκεί σημαντικές δραστηριότητες έχει αλλάξει αρκετές φορές από την εσωτερική υπηρεσία εσόδων IRS. Το 2006 προσδιοριζόταν από τον αριθμό των εργαζομένων που έχει η επιχείρηση, τις πωλήσεις που πραγματοποιεί και την περιουσία που διατηρεί σε μια ξένη χώρα. Το ποσοστό που είχε θεσπίσει το IRS σαν όριο ήταν το 10%, δηλαδή αν μια επιχείρηση είχε το 10% των υπαλλήλων της ή πωλήσεις ή την κατοχή περιουσιακών της στοιχείων σε μια ξένη χώρα. Η οριοθέτηση αυτού του ορίου δεν ήταν αρκετά αποτελεσματική και το IRS άρχισε το 2009 να εξετάζει τα δεδομένα και τις περιπτώσεις κάθε επιχείρησης που δραστηριοποιούνταν σε μια ξένη χώρα, ώστε

⁶⁴ Erika K. Lunder, 2016

να μπορέσει εκ νέου να δημιουργήσει νέα όρια για τον καθορισμό των σημαντικών δραστηριοτήτων. Διερευνώντας τα δεδομένα αυτών των εταιρειών , το IRS φτάνει το 2012 να εφαρμόζει νέους κανόνες. Δημιούργησε ένα άλλο υψηλότερο όριο το οποίο έφτανε στο 25% .

Όσο μεγάλη κι αν ήταν όμως η προσπάθεια να περιορίσουν τις αναστοφές δεν φάνηκε ιδιαίτερα αποτελεσματική. Οι επιχειρήσεις συνέχισαν να μεταφέρουν την έδρα τους σε κάποια άλλη ξένη χώρα με κύριο στόχο την μεγιστοποίηση των κερδών τους . Παρόλα αυτά το IRS συνέχισε να ερευνά τις αναστροφές επιχειρήσεων και να προσπαθεί να δημιουργήσει νέους κανόνες πιο δραστικούς. Έτσι το 2016 δημοσίευσε νέους προσωρινούς κανόνες βασισμένους στην ενότητα 7874. Κάποιοι από τους κανόνες ήταν μια μετατροπή κάποιων ενοτήτων που περιείχε η ενότητα 7874 στα προηγούμενα έτη.

Ο βασικότερος στόχος ήταν οι νέοι κανόνες να μην έχουν κενά που θα μπορούσαν να εκμεταλλευτούν οι εταιρείες για να αναστραφούν. Οι επιχειρήσεις είχαν βρει διάφορους τρόπους να αποφεύγουν κυρίως το όριο που είχε θεσπίσει το IRS για το ποσοστό κατοχής μιας ξένης εταιρείας. Για παράδειγμα, κατά τον υπολογισμό του ορίου κατοχής μιας εταιρείας, οι προσωρινοί κανονισμοί αγνοούν οποιοδήποτε απόθεμα που έχει εκδοθεί από ξένη εταιρεία σε προηγούμενες εξαγορές εταιρειών των Η.Π.Α. που συμβαίνουν κατά την τριετή περίοδο πριν από την αναστροφή. Αυτές οι προηγούμενες εξαγορές αγνοούνται ανεξάρτητα από το αν ήταν μέρος ενός σχεδίου για την αποφυγή της ενότητας 7874.⁶⁵

3.7 ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ

Ο στόχος των επιχειρήσεων είναι να μην υπάρξει φορολόγηση στα κέρδη που αποκτούν σε μια ξένη χώρα και ο δεύτερος στόχος είναι να αποφευχθεί ο υψηλός φορολογικός συντελεστής για τα ξένα εισοδήματα που έχουν επαναπατριστεί. Μια εταιρική αναστροφή είναι ελκυστική για τις πολυεθνικές κυρίως για αυτούς τους δυο λόγους. Επίσης, σε όλο τον κόσμο υπάρχουν κυρίως δυο είδη φορολογικών πολιτικών, ο ένας είναι του παγκόσμιου εισοδήματος και ο δεύτερος του εδαφικού

⁶⁵ Erika K. Lunder, 2016

εισοδήματος.

Οι Η.Π.Α. κάνουν χρήση της φορολογικής πολιτικής του παγκόσμιου εισοδήματος, ενώ ένας μεγάλος αριθμός άλλων χωρών έχει υιοθετήσει την φορολογική πολιτική του εδαφικού εισοδήματος. Ο πρώτος επιβάλλει φόρο τόσο στο εισόδημα που προέρχεται από τις ΗΠΑ όσο και στο εισόδημα αλλοδαπής προέλευσης, αλλά επιτρέπει σε μια εταιρεία να αναβάλει τη φορολογική υποχρέωση για το αδιανέμητο εισόδημα από αλλοδαπούς. Από την άλλη πλευρά, η πολιτική του εδαφικού εισοδήματος επιβάλλει φόρο μόνο στο εγχώριο εισόδημα, αλλά όχι στο εισόδημα από την αλλοδαπή. Με άλλα λόγια, σε πολλές άλλες χώρες, το εισόδημα από αλλοδαπές πηγές είναι αφορολόγητο. Προφανώς, υπάρχει διαφορά μεταξύ των ΗΠΑ και μιας ξένης χώρας.

Στη συνέχεια παρουσιάζονται κάποιες περιπτώσεις εταιρειών που πραγματοποίησαν εταιρική αναστροφή. Τέτοιες εταιρίες είναι: η McDermott, η Helen of Troy, η Burger King και η Pfizer. Θα παρουσιαστεί η κάθε μια περίπτωση ξεχωριστά με σκοπό να γίνει περισσότερο αντιληπτός ο στόχος της κάθε επιχείρησης που προβένει σε αναστροφή.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ McDermott

Η McDermott, Inc. είναι μια εταιρεία της οποίας οι δραστηριότητες αφορούν τον κατασκευαστικό κλάδο. Η μητρική της εταιρεία ήταν στην Λουιζιάνα και η μία της θυγατρική ήταν στον Παναμά. Όταν η θυγατρικής της στον Παναμά κατανέμει εισόδημα στην μητρική της εταιρεία στη Λουιζιάνα τότε μπαίνει σε καθεστώς

εταιρικής φορολογίας στις Η.Π.Α.. Τα μέλη της μητρικής εταιρείας McDermott, Inc. το 1982 σκέφτηκαν να ιδρύσουν μια εταιρεία την λεγόμενη McDermott International όπου τώρα η έδρα της και η μητρική της θα ήταν στον Παναμά με σκοπό να αποφευχθεί η εταιρική φορολογία όπως προέκυπτε προηγούμενως .

Στην πραγματικότητα με την ίδρυση της McDermott International η εταιρεία άλλαξε έδρα με τη μητρική της να τοποθετείται στον Παναμά και τη θυγατρική της στη Λουιζιάνα. Έτσι εξέδωσε μετοχές στους μετόχους της παλιάς McDermott Inc. σε αντάλλαγμα με το απόθεμά τους και επίσης στην παλιά θυγατρική εταιρεία του Παναμά. Τώρα η παλιά θυγατρική εταιρεία του Παναμά μπορεί να διανείμει μερίσματα στην McDermott International. Δεν είναι επομένως φορολογητέα στις Η.Π.Α., επειδή η νέα McDermott International δεν είναι εταιρεία των Η.Π.Α. Τα μερίσματα που εισπράττουν οι μέτοχοι της McDermott International εξακολουθούν να φορολογούνται στις Η.Π.Α., αλλά τα μερίσματα αυτά θα είχαν φορολογηθεί στους μετόχους των ΗΠΑ έτσι κι αλλιώς και πριν την αναστροφή.

Το παράδειγμα της McDermott Inc. είναι από τα πρώτα που παρουσίασαν εταιρική αναστροφή. Η αναστροφή αυτή είχε ως στόχο να διανέμει τα κέρδη που θα αποκτούσε από την ξένη θυγατρική της εταιρεία αποφεύγοντας την φορολογία στην Αμερική.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Helen of Troy

Η εταιρεία Helen of Troy δραστηριοποιείται στον κλάδο των καλλυντικών και η έδρα της ήταν στο Τέξας της Αμερικής. Αυτή η εταιρεία είχε πολλές θυγατρικές εταιρείες σε πολλές ξένες χώρες. Όπως και στην περίπτωση της McDermott, Inc έτσι και η Helen of Troy όταν διένειμε τα μερίσματα από τις ξένες θυγατρικές στην μητρική της φορολογούταν στις Η.Π.Α.. Το 1993 για να αποφύγει την φορολογία ίδρυσε μια εταιρεία στις Βερμούδες.

Όπως και στην περίπτωση της McDermott, η νέα εταιρεία στις Βερμούδες εξέδωσε μετοχές στους μετόχους της παλιάς εταιρείας Helen of Troy σε αντάλλαγμα του αποθέματος τους και σε όλες τις άλλες θυγατρικές της Helen of Troy . Η νέα εταιρεία των Βερμούδων έγινε η μητρική εταιρεία τόσο της παλιάς Helen of Troy όσο και όλων των άλλων θυγατρικών της. Τώρα η νέα εταιρεία της Helen of Troy διανέμει τα μερίσματα των θυγατρικών της στην μητρική της εταιρεία στις Βερμούδες χωρίς να φορολογηθεί για αυτά στις Η.Π.Α. καθώς η μητρική της δεν βρίσκεται στο Τέξας.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Burger King

Μέχρι το 2014, η Burger King ήταν μια εταιρεία με έδρα τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα στις επιχειρήσεις αλυσίδων εστιατορίων ταχείας εστίασης σε όλο τον κόσμο. Έλαβε εισόδημα από τον Καναδά που φορολογήθηκε στις ΗΠΑ με ποσοστό 35%. Η Tim Hortons ήταν μια εγγεγραμμένη στον Καναδά εταιρεία στην ίδια γραμμή επιχειρηματικών δραστηριοτήτων στον Καναδά. Η Burger King και η Tim Hortons είναι σχεδόν ίσες σε μέγεθος.

Έχουν πλέον συγχωνευθεί και γίνει Brand Brands, International, με έδρα τον Καναδά. Έγινε ένας γίγαντας στον κλάδο των επιχειρήσεων τους με 23 δισ. δολάρια έσοδα από πωλήσεις ετησίως από 18.000 εστιατόρια σε 100 χώρες που εξυπηρετούν 11 εκατομμύρια πελάτες την ημέρα (Hoffman και Mattioli 2014). Το κέρδος και η σχετική φορολογική υποχρέωση είναι γιγαντιαία.

Από την άποψη της κυβέρνησης των ΗΠΑ, η Burger King έχει μεταφέρει τη φορολογική της έδρα από τις ΗΠΑ στον Καναδά. Η κυβέρνηση των Η.Π.Α. έχασε έτσι τη φορολογική της εξουσία πάνω στην Burger King. Αν και το τμήμα εσόδων από τις ΗΠΑ εξακολουθεί να υπόκειται σε φορολογία στις ΗΠΑ, τα έσοδα από ξένες χώρες δεν φορολογούνται πλέον στις Η.Π.Α. Το ποσό της απώλειας φορολογικών εσόδων είναι τεράστιο. Το μέρος του εισοδήματος από τον Καναδά εξακολουθεί να φορολογείται στον Καναδά, αλλά η φορολογική εξοικονόμηση ανέρχεται στο 20% (35% -15%).

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Pfizer

Η Pfizer είναι μια από τις πιο γνωστές φαρμακευτικές πολυεθνικές εταιρείες που έκανε την πρώτη της εμφάνιση το 1849 στο Μπρούκλιν της Νέας Υόρκης. Η εταιρεία είχε αρκετά υψηλό εισόδημα από το οποίο μέρος των κερδών της απέδιδε στο κράτος της Αμερικής. Εξαιτίας της υψηλής φορολογίας των Η.Π.Α, το 2015 η Pfizer αποφάσισε να εξαγοράσει την πολύ γνωστή εταιρεία Allergan. Η Allergan είχε την

έδρα της στη Ιρλανδία και με την εξαγορά ύψους 150 δις. δολαρίων έφτασε με την Pfizer να δημιουργήσουν μία από τις μεγαλύτερες φαρμακευτικές βιομηχανίες στον κόσμο.

Στην πραγματικότητα αυτό που έκανε η Pfizer ήταν να μεταφέρει την έδρα της από τις Η.Π.Α στην Ιρλανδία. Η Pfizer έχει συσσωρεύσει 74 δισεκατομμύρια δολάρια μη αφορολόγητων κερδών στο εξωτερικό. Εάν η Pfizer διανείμει αυτά τα κέρδη στις ΗΠΑ, θα δημιουργήσει τεράστιο ποσό φορολογικής υποχρέωσης. Η στρατηγική μιας εταιρικής αναστροφής μπορεί να αποφύγει την υποχρέωση αυτή. Μια εταιρική αναστροφή μπορεί επίσης να αποφύγει τη φορολογική υποχρέωση των ΗΠΑ για το εισόδημα που προέρχεται από την αλλοδαπή και θα αποφέρει φορολογικές αποταμιεύσεις ύψους 2 δις. δολαρίων ετησίως.

Οι παραπάνω περιπτώσεις είναι μερικές μόνο από τις εταιρείες που έχουν πραγματοποιήσει αναστροφή. Υπάρχουν πολλές ακόμη εταιρείες που έχουν επωφεληθεί από τη μέθοδο αυτή. Σύμφωνα με την γερμανική εφημερίδα Bloomberg οι εταιρείες που παρατηρήθηκε πως πραγματοποίησαν αναστροφή είναι 74. Κάποιες από αυτές είναι η Tyco International στις Βερμούδες, η Ensco στο Ηνωμένο Βασίλειο, η Perrigo στην Ιρλανδία, η Omnicom στην Ολλανδία, η Chiquita στην Ιρλανδία, η Ingersoll στις Βερμούδες.

Οι δύο πρώτες περιπτώσεις συνέβησαν στα πρώτα στάδια εμφάνισης της τεχνικής της αναστροφής εταιρείας. Ο πραγματικός σκοπός δεν ήταν να επωφεληθεί τόσο από τον χαμηλότερο φορολογικό συντελεστή σε μια ξένη χώρα, όσο να αποφύγει ολόκληρη την εταιρική φορολογία των ΗΠΑ για τη διανομή κερδών από ελεγχόμενη ξένη εταιρεία. Ενώ στις δυο τελευταίες περιπτώσεις ο πρωταρχικός σκοπός ήταν να αποφευχθεί η φορολόγηση των ξένων εσόδων από τις ΗΠΑ. Στην πραγματικότητα, οι περιπτώσεις εταιρικής αναστροφής τα τελευταία χρόνια ανήκουν σε αυτήν την ενότητα. Όπως και να έχει και στις δυο περιπτώσεις οι επιχειρήσεις επιδιώκουν τους ίδιους στόχους: τη διανομή ξένων κερδών χωρίς την καταβολή φόρου εταιρικού επιπέδου στις ΗΠΑ και τη μείωση του φόρου εισοδήματος από αλλοδαπούς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5^ο

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στις μέρες μας οι υπεράκτιες εταιρίες και οι φορολογικοί παράδεισοι παραμένουν στο προσκήνιο της παγκόσμιας οικονομίας. Όλο και περισσότερες υπεράκτιες εταιρίες συνεχίζουν να ιδρύονται διότι μπορούν να συσταθούν άμεσα και με σχετικά χαμηλά κόστη σύστασης και διατήρησης ενώ προσφέρουν σημαντικά πλεονεκτήματα στους ιδιοκτήτες τους καθώς μέσω αυτών μπορούν να φοροαποφύγουν, να διατηρήσουν το απόρρητο και να προστατεύσουν τα περιουσιακά τους στοιχεία. Βέβαια το φαινόμενο αυτό κατακρίθηκε από χώρες με σκληρή φορολογία διότι θεώρησαν ότι διαβρώνει την φορολογική τους βάση και σε αυτή τη λογική κατηγόρησαν τις χώρες φορολογικούς παράδεισους ότι συμβάλλουν σε παράνομες δραστηριότητες όπως η φοροδιαφυγή και το ξέπλυμα βρώμικου χρήματος. Έχει αποδειχθεί ότι οι φορολογικοί παράδεισοι δεν συμβάλλουν σε σημαντικά μεγαλύτερο βαθμό στις παράνομες δραστηριότητες απ' ό,τι οι υπόλοιπες χώρες.

Το σημαντικότερο όμως είναι ότι οι υπηρεσίες δεν απευθύνονται αποκλειστικά σε μεγάλους επενδυτές, αλλά και σε άτομα με περιορισμένα σχετικά κεφάλαια που επιθυμούν να αντισταθμίσουν απώλειες σε απαξιωμένα χρηματοοικονομικά προϊόντα χωρών υψηλής φορολόγησης ή να μεταφέρουν τα χρήματά τους σε αγορές χαμηλότερου κόστους, αποφεύγοντας υπέρογκες φορολογικές επιβαρύνσεις.

Από τα πιο βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η παγκόσμια οικονομία λόγω του φαινομένου των υπεράκτιων εταιριών και των φορολογικών παραδείσων είναι η νομιμοποίηση εσόδων από μη-νόμιμες δραστηριότητες μέσω του ξέπλυματος βρώμικου χρήματος, το οποίο αποτελεί μια παράνομη δραστηριότητα και διάφοροι εγκληματίες την χρησιμοποιούν για να κάνουν νόμιμα τα παράνομα κέρδη τους. Επειδή ακριβώς αποτελεί ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα οι χώρες θα πρέπει να λάβουν μέτρα ώστε να περιορίσουν τέτοιες δραστηριότητες σε συνεργασία με χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ώστε να μην λαμβάνουν επιπλέον αρνητική δημοσιότητα μέσω αυτού του φαινομένου.

Το σημερινό κύμα φορολογικών αναστροφών έχει επηρεαστεί από διάφορους φορολογικούς παράγοντες, η τάση είναι πιθανό να συνεχιστεί εάν οι επιρροές της

αγοράς παραμείνουν σχετικά συνεπείς. Οποιαδήποτε νομοθεσία επιδιώκει να ρυθμίσει το κύμα στις εταιρικές αναστροφές θα πρέπει να εξετάσει σθεναρά τη μεταρρύθμιση στο φόρο εισοδήματος της εταιρείας και άλλα φορολογικά ζητήματα. Ο σημερινός φόρος εισοδήματος θα συνεχίσει να ωθεί τους φορείς να επιδιώξουν φορολογικές αναστροφές στην οικονομία του 2014. Επομένως, οι προσπάθειες που πραγματοποιούν οι κυβερνήσεις να αποθαρρύνει τις αντιστροφές ή να ρυθμίσουν τη χρήση τους μπορούν να εφαρμοστούν καλύτερα μέσω της μεταρρύθμισης του σχετικού νόμου που διέπει τη φορολογία των εταιρειών.

Οι νόμοι περί φορολογικής μεταρρύθμισης δεν αντιμετωπίζει άμεσα τις πτυχές της αναστροφής, οι οποίες περιλαμβάνουν στοιχεία που ενδέχεται να έχουν αντίκτυπο στις συναλλαγές αυτές. Οι πρακτικές μετατόπισης των κερδών και οι τεχνικές αντιστροφής μπορούν να αντιμετωπιστούν πιο άμεσα. Ο Steve Shay, καθηγητής του Χάρβαρντ και πρώην ασκούμενος και υπάλληλος του Treasury, έγραψε ένα άρθρο που περιγράφει δύο ρυθμιστικές πράξεις που πίστευε ότι θα μπορούσαν να ληφθούν. Το πρώτο είναι εκείνο που θα περιόριζε τα κέρδη, Το δεύτερο αφορά τους ισχύοντες κανόνες που απαιτούν ορισμένες επενδύσεις από αμερικανικές θυγατρικές του εξωτερικού, όπως η χορήγηση δανείου στην μητρική εταιρία, να αντιμετωπίζονται ως πραγματικοί φορολογικοί επαναπατρισμοί (μερίσματα). Η αλλαγή αυτή θα επεκτείνει αυτό το είδος μεταχείρισης σε ορισμένα δάνεια αυτών των ξένων θυγατρικών σε άλλα συνδεδεμένα μέρη (όπως ο νέος αλλοδαπός γονέας). Για παράδειγμα, αν μια ξένη θυγατρική που δανείστηκε στον νέο αλλοδαπό γονέα και ο νέος αλλοδαπός γονέας με τη σειρά της δανείσει στη θυγατρική των ΗΠΑ, το δάνειο αυτό θα θεωρείται μέρισμα προς τον Η.Π.Α. Φαίνεται επίσης ότι τα δάνεια που προορίζονται για άλλους σκοπούς, όπως η αγορά αποθέματος του αλλοδαπού μητρικού, θα μπορούσαν επίσης να θεωρηθούν ως φορολογικοί επαναπατρισμοί υπό ρυθμιστική αρχή.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική Βιβλιογραφία

1. Δουβής, Π. (2008). offshore δραστηριότητες. Αθήνα: PRESS LINE
2. Λεοντάρης, Μ. (2009). γενικό λογιστικό σχέδιο, Αθήνα: Εκδόσεις ΠΑΜΙΣΟΣ
3. Λιγωμένου Α. (2006). 'εξωχώριες εταιρείες και φορολογικοί παράδεισοι'.
Αρχείο Νομολογίας, σελ 148
4. Μπεζεντάκος, Α. (2014), 'offshore εταιρίες, νομικές οντότητες και σχηματικά παραδείγματα απεικόνισης των δραστηριοτήτων τους στην ελληνική οικονομία'. Διαθέσιμο στο:
<https://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/18495>
5. Μπώλος, Α. (2013) 'οι εξωχώριες (offshore companies) και ελληνική έννομη τάξη'. Νομικό Βήμα
6. Νεγκάκης, Χ. (2017). πανεπιστημιακές παραδόσεις του μαθήματος σύγχρονα θέματα χρηματοοικονομικής λογιστικής
7. Παμπούκης Π. Χ. (2001), « Οι υπεράκτιες (offshore) εταιρίες στο ιδιωτικό διεθνές δίκαιο, ανάπτυπο από το ΔΕΕ (Δίκαιο Επιχειρήσεων και Εταιριών) », Αθήνα
8. Σπυροπούλου Μ.,(2015), « Εξωχώριες εταιρείες 2014 », Εκδόσεις Δεδεμάδη, Αθήνα
9. Τριπιδάκης Ι., (2002), « Η έννοια της Μονίμου Εγκαταστάσεως στο Διεθνές Φορολογικό Δίκαιο », Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα, Αθήνα

Ξένη Βιβλιογραφία

1. Alstadsæter A., Johannesen. J and Zucman G. (2018). ‘tax evasion and inequality’, working paper
2. Alstadsæter, A., Johannesen, N. and Zucman, G., (2018). ‘who owns the wealth in tax havens? macro evidence and implications for global inequality’, Journal of Public Economics
3. Barone, R. and Masciandaro, D. (2011) ‘organized crime, money laundering and legal economy: theory and simulations’ European Journal of Law and Economics
4. Basel Index Report Press Release. (2017). ‘basel aml index 2017’. Διαθέσιμο στο: <https://index.baselgovernance.org/>
5. Blanco, L. and Rogers C. (2012) ‘competition between tax havens: does proximity matter?’, The International Trade Journal
6. Cathy Hwang. (2015). ‘The New Corporate Migration TAX DIVERSION THROUGH INVERSION’. Διαθέσιμο στο: <https://brooklynworks.brooklaw.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1073&context=blr>
7. Christensen J. (2012), ‘the hidden trillions: secrecy, corruption, and the offshore interface’ Crime Law Social Change
8. Congress of the United States, Congressional Budget Office. (2017). ‘ An Analysis of Corporate Inversions’. Διαθέσιμο στο: <https://www.cbo.gov/system/files/115th-congress-2017-2018/reports/53093-inversions.pdf>
9. Demirbag, M. and Glaister, W., (2010). ‘factors determining offshore location choice for r&d projects: a comparative study of developed and emerging regions’. Journal of Management Studies
10. Dharmapala, D. (2008). ‘what problems and opportunities are created by tax havens?’, Oxford Review of Economic Policy
11. Dick, B., Michael, R. & Wigan D. (2017). ‘capital unchained: finance, intangible assets and the double life of capital in the offshore world’, Review of International Political Economy

12. Donald J. Marples and Jane G. Gravelle. (2014). 'Corporate Expatriation, Inversions, and Mergers: Tax Issues'. Federal Publications. Διαθέσιμο στο: https://digitalcommons.ilr.cornell.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2329&context=key_workplace
13. European Parliament. (2017). 'listing of tax havens by the eu'. Διαθέσιμο στο: <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/147404/7%20-%202001%20EPRS-Briefing-621872-Listing-tax-havens-by-the-EU-FINAL.PDF>
14. Ge, W., Kim, J. B., Li, T., & Li, Y. (2016). 'offshore operations and bank loan contracting: evidence from firms that set up subsidiaries in offshore financial centers.' Journal of Corporate Finance
15. Gravelle, J. (2013). 'tax havens: international tax avoidance and evasion'. CRS Report for Congress. Διαθέσιμο στο: <http://fas.org/sgp/crs/misc/R40623.pdf>
16. Hansen N. and Kessler A. (2001). 'the political geography of tax h(e)avens and tax hells'
17. Herita, A., Ole-Kristian, H. and Thomas, W., (2018). 'tax havens and disclosure aggregation' Journal of International Business Studies
18. Jefferson P. VanderWolk. (2010). 'Inversions under Section 7874 of the Internal Revenue Code: Flawed Legislation, Flawed Guidance. Northwestern Journal of International Law & Business
19. Johannesen, N., and Zucman. G., (2014) 'the end of bank secrecy? an evaluation of the g20 tax haven crackdown' American Economic Journal: Economic Policy
20. Morriss, A., (2010). offshore financial centers and regulatory competition, American Enterprise Institute
21. Radu, D. (2012). 'tax havens impact on the world economy'. Procedia - Social and Behavioral Sciences.
22. Rita Nevada Gunn and Thomas Z. Lys. (2016). ' The Paradoxical Impact of Corporate Inversions on US Tax Revenue'. Kellogg School of Management Northwestern University. Διαθέσιμο στο: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2596706
23. Nicholas Shaxson. (2011). ' Treasure Island: Uncovering the Damage of Offshore Banking and Tax Havens'. St. Martin s Griffin

24. Stuart Webber (2011). 'Escaping the U.S. Tax System: From Corporate Inversions to Re-Domiciling'. Tax Notes International, volume 63
25. US Government Accountability Office (2008). 'cayman islands: business and tax advantages attract u.s. persons and enforcement challenges exist'. Washington, DC: GAO
26. World Bank Database. (2018). world development indicators. Διαθέσιμο στο: <https://data.worldbank.org/>

